အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နဝကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ်

၂ - သီဟနာဒဝဂ်

၃ - သတ္တာဝါသဝဂ်

၄ - မဟာဝဂ်

၅ - သာမညဝဂ်

၂ - ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ခေမဝဂ်

(၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ်

(၈) ၃ - သမ္မပ္ပဓာနဝဂ်

(၉) ၄ - ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ်

(၁၀) ၅ - ရာဂပေယျာလ

နဝကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နဝကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ်

၁ - သမ္ဗောဓိသုတ်
၂ - နိဿယသုတ်
၃ - မေဃိယသုတ်
၄ - နန္ဒကသုတ်
၅ - ဗလသုတ်
၆ - သေဝနာသုတ်
၇ - သုတဝါသုတ်
၈ - သဇ္ဈသုတ်
၉ - ပုဂ္ဂလသုတ်
၁၀ - အာဟုနေယျသုတ်

------

၂ - သီဟနာဒဝဂ်

၁ - သီဟနာဒသုတ်
၂ - သဉပါဒိသေသသုတ်
၃ - ကောဋ္ဌိကသုတ်
၄ - သမိဒ္ဓိသုတ်
၅ - ဂဏ္ဍသုတ်
၆ - သညာသုတ်
၇ - ကုလသုတ်
၈ - နဝင်္ဂုပေါသထသုတ်
၉ - ဒေဝတာသုတ်
၁၀ - ဝေလာမသုတ်

------

၃ - သတ္တာဝါသဝဂ်

၁ - တိဌာနသုတ်
၂ - အဿခဠုင်္ကသုတ်
၃ - တဏှာမူလကသုတ်
၄ - သတ္တာဝါသသုတ်
၅ - ပညာသုတ်
၆ - သီလာယူပသုတ်
၇ - ပဌမ ဝေရသုတ်
၈ - ဒုတိယ ဝေရသုတ်
၉ - အာဃာတဝတ္ထုသုတ်
၁၀ - အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်
၁၁ - အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

နဝကနိပါတ်

၄ - မဟာဝဂ်

၁ - အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ်
၂ - အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ်
၃ - နိဗ္ဗာနသုခသုတ်
၄ - ဂါဝီဥပမာသုတ်
၅ - ဈာနသုတ်
၆ - အာနန္ဒသုတ်
၇ - လောကာယတိကသုတ်
၈ - ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ်
၉ - နာဂသုတ်
၁၀ - တပုဿသုတ်

------

၅ - သာမညဝဂ်

၁ - သမ္ဗာဓသုတ်
၂ - ကာယသက္ခီသုတ်
၃ - ပညာဝိမုတ္တသုတ်
၄ - ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသုတ်
၅ - သန္ဒိဋ္ဌိကဓမ္မသုတ်
၆ - သန္ဒိဋ္ဌိကနိဗ္ဗာနသုတ်
၇ - နိဗ္ဗာနသုတ်
၈ - ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်
၉ - တဒင်္ဂနိဗ္ဗာနသုတ်
၁၀ - ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ခေမဝဂ်

၁ - ခေမသုတ်
၂ - ခေမပ္ပတ္တသုတ်
၃ - အမတသုတ်
၄ - အမတပ္ပတ္တသုတ်
၅ - အဘယသုတ်
၆ - အဘယပ္ပတ္တသုတ်
၇ - ပဿဒ္ဓိသုတ်
၈ - အနုပုဗ္ဗပဿဒ္ဓိသုတ်
၉ - နိရောဓသုတ်
၁၀ - အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်
၁၁ - အဘဗ္ဗသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

နဝကနိပါတ်

(၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ်

၁ - သိက္ခာဒုဗ္ဗလျသုတ်
၂ - နီဝရဏသုတ်
၃ - ကာမဂုဏသုတ်
၄ - ဥပါဒါနက္ခန္ဓသုတ်
၅ - သြရမ္ဘာဂိယသုတ်
၆ - ဂတိသုတ်
၇ - မစ္ဆရိယသုတ်
၈ - ဥဒ္ဓံဘာဂိယသုတ်
၉ - စေတောခီလသုတ်
၁၀ - စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

------

(၈) ၃ - သမ္မပ္ပဓာနဝဂ်

၁ - သိက္ခာသုတ်
၁၀ - စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

------

(၉) ၄ - ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ်

၁ - သိက္ခာသုတ်
၁၀ - စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

------

(၁၀) ၅ - ရာဂပေယျာလ

နဝကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နဝကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၁ - သမ္ဗောဓိသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို - ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် မှီရာအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေကြကုန်မည်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အခြေခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ (တရားတော်ကို) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် မှီရာ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့ -

ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိ၏၊ အဖော်ကောင်းရှိ၏၊ ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် ပဌမ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကိုစောင့်ရှောက်လျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌

သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကာ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်' ၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် ဒုတိယ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် (ကိလေသာကို) အလွန်ခေါင်းပါးစေတတ်သော (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို ဖွင့်ရန် လျော်ကပ်သော အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝီရိယအားထုတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ သီလနှင့်စပ်သော စကား၊ သမာဓိနှင့်စပ်သော စကား၊ ပညာနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝိမုတ္တိ 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့်စပ်သော စကား၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်' နှင့် စပ်သော စကား၊ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် တတိယ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်၊ အားအစွမ်းရှိသည်၊ မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိသည်၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထားသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်' ၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် စတုတ္ထ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဒုက္ခကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်သို့) ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤကား သမ္ဗောဓိ 'မဂ်ဉာဏ်'၏ အသင်းအပင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပွါးများရန် ပဉ္စမ မှီရာအကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "သီလရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်၍ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "(ကိလေသာကို) အလွန် ခေါင်းပါးစေတတ်သော၊ (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို ဖွင့်ရန် လျော်ကပ်သော အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ကင်းဆိတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝီရိယကို အားထုတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ သီလနှင့်စပ်သော စကား၊ သမာဓိနှင့်စပ်သော စကား၊ ပညာနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝိမုတ္တိ 'အရဟတ္တဖိုလ်' နှင့်စပ်သော စကား၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်' နှင့်စပ်သော စကား၊ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရလိမ့်မည်၊ မငြိုမငြင် ရလိမ့်မည်၊ မပင်မပန်း ရလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်၊ အားအစွမ်းရှိသည် မြဲမြံသော အားထုတ်မှု ရှိသည်၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချ မထားသည် ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းအား "ပညာရှိသူ၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိသော၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဒုက္ခကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည်ကား ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး) တရားငါးမျိုးတို့၌ တည်၍ ထို့ထက်အလွန် တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများရမည်။ ရာဂကို ပယ်ရန် အသုဘကို ပွါးများရမည်၊ ဗျာပါဒကို ပယ်ရန် မေတ္တာကို ပွါးများရမည်၊ ဝိတက်ကို ဖြတ်ရန် အာနာပါနဿတိကို ပွါးများရမည်၊ ငါ ဖြစ်၏

ဟူသော 'အသ္မိမာန' ကို ပယ်ရန် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရမည်၊ ရဟန်းတို့ အနိစ္စသညာရှိသော ရဟန်းအား အနတ္တသညာသည် တည်၏၊ အနတ္တသညာရှိသော ရဟန်းသည် ငါ ဖြစ်၏ ဟူသော 'အသ္မိမာန' ကင်းပြတ်၍ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၂ - နိဿယသုတ်

၂။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် - "အသျှင်ဘုရား မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူ မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟု ဆိုအပ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် ရဟန်းသည် မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားကို မှီ၍ အကုသိုလ်ကို စွန့်ကာ ကုသိုလ်ကို ပွါးများပါမူ ထိုရဟန်းအား ထိုအကုသိုလ်သည် ပယ်ပြီးသာ ဖြစ်၏။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဟိရီကို မှီ၍။ပ။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဩတ္တပ္ပကို မှီ၍။ပ။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဝီရိယကို မှီ၍။ပ။ ရဟန်း အကယ်၍ ရဟန်းသည် ပညာကို မှီ၍ အကုသိုလ်ကို စွန့်ကာ ကုသိုလ်ကို ပွါးများပါမူ ထိုရဟန်းအား ထိုအကုသိုလ်သည် ပယ်ပြီးသာ ဖြစ်၏။ မှန်၏၊ မြတ်သော ပညာဖြင့် ရှု၍ ပယ်အပ်သော ထိုရဟန်း၏ အကုသိုလ်သည် ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်း ထိုရဟန်းသည်ကား ဤတရား ငါးမျိုးတို့၌ တည်ပြီးလျှင် လေးမျိုးတို့ကို မှီ၍ နေရမည်။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်၍ အချို့ (မှီဝဲသင့်သည်) ကို မှီဝဲ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ (သည်းခံသင့်သည်) ကို သည်းခံ၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ (ကြဉ်သင့်သည်) ကို ကြဉ်၏၊ ဆင်ခြင်၍ အချို့ (ပယ်ဖျောက်သင့်သည်) ကို ပယ်ဖျောက်၏။ ရဟန်း ဤနည်းဖြင့် ရဟန်းသည် မှီရာနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၃ - မေဃိယသုတ်

၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စာလိကာမြို့ စာလိကာတောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဇန္တုရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ရန် အလိုရှိပါ၏" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ မေဃိယ သင်သည် ယခုသွားရန် အခါကို သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဇန္တုရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်၏၊ ဇန္တုရွာ၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်ပြီးနောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် ကိမိကာဠာ မြစ်ကမ်းသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ အသျှင်မေဃိယသည် ကိမိကာဠာ မြစ်ကမ်း၌ ခြေညောင်းဖြေ စင်္ကြံသွားလတ်သော် (လမ်းလျှောက်) လှည့်လည်လတ်သော် ကြည်နူးဖွယ်ရှိသော မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော သရက်တော (ဥယျာဉ်) ကို မြင်လေ၏၊ မြင်ပြီးနောက် ထိုအသျှင်မေဃိယအား "ဤသရက်တောသည် ကြည်နူးဖွယ် ရှိစွတကား၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းစွတကား၊ ဤသရက်တောသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်လိုသူအား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သင့်လျော်စွတကား၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ခွင့်ပြုပါမူ ငါသည် ဤသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် လာလို၏" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုနောက် အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဇန္တုရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ငှာ ဝင်ခဲ့ပါ၏၊ ဇန္တုရွာ၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည် ပြီးနောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် ကိမိကာဠာ မြစ်ကမ်းသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ကိမိကာဠာ မြစ်ကမ်း၌ ခြေညောင်းဖြေ စင်္ကြံသွားလတ်သော် (လမ်းလျှောက်) လှည့်လည်လတ်သော် ကြည်နူးဖွယ် ရှိသော မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော သရက်တောကို မြင်ခဲ့ပါ၏၊ မြင်ပြီးသော် အကျွန်ုပ်အား 'ဤသရက်တောသည် ကြည်နူးဖွယ် ရှိစွတကား၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းစွတကား၊ ဤသရက်တောသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်လိုသူအား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သင့်လျော်စွတကား၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကို ခွင့်ပြုပါမူ ငါသည် ဤသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် လာလို၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သွားလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ မေဃိယ ငါသည် တစ်ပါးတည်းသာ ဖြစ်သေး၏၊ အခြား (အလုပ်အကျွေး) ရဟန်းတစ်ဦး တစ်ယောက် မလာရောက်သေးသမျှ ဆိုင်းလင့်ဦးလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပါ၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တစ်ဖန် ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) မရှိတော့ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အားမူ အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိပါသေး၏၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တစ်ဖန် ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) ရှိပါသေး၏၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုပါမူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သွားလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ မေဃိယ ငါသည် တစ်ပါးတည်းသာ ဖြစ်သေး၏၊ အခြား (အလုပ်အကျွေး) ရဟန်း တစ်ဦးတစ်ယောက် မလာရောက်သေးသမျှ ဆိုင်းလင့်ဦးလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မေဃိသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားအား အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပါ၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တစ်ဖန် ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) မရှိတော့ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အားမူ အထက်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိပါသေး၏၊ ပြုအပ်ပြီးကိုလည်း တစ်ဖန် ဆည်းပူးမှု (ပွါးမှု) ရှိပါသေး၏၊ အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ခွင့်ပြုပါမူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသရက်တောသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန် သွားလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။ မေဃိယ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ရန်ဟု ဆိုသော သင့်ကို (ငါတို့) အဘယ်သို့ ဆိုကုန်မည်နည်း၊ မေဃိယ သင်သည် ယခုသွားရန် အခါကို သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုလျက် ထိုသရက်တောသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုသရက်တောသို့ သက်ဝင်၍ သစ်ပင်ရင်းတစ်ခု၌ နေ့သန့်စင်ရန် ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ထိုသရက်တော၌ နေသော အသျှင်မေဃိယအား များသောအားဖြင့် ကာမဝိတက် ‘ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်မှု’၊ ဗျာပါဒဝိတက် ‘ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်မှု’၊ ဝိဟိံ သာဝိတက် ‘နှိပ်စက်ရန် ကြံစည်မှု’ ဟူသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော ဤအကုသိုလ်ဝိတက် သုံးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယအား “အချင်းတို့ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ပေစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွတကား၊ ငါသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့ပါ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိံသာဝိတက် ဟူသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော ဤအကုသိုလ် ဝိတက်သုံးမျိုးတို့သည် အစဉ်ကပ်ငြိကုန်၏” ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မေဃိယသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - အသျှင်ဘုရား ဤသရက်တော၌ နေသော အကျွန်ုပ်အား များသောအားဖြင့် ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိံသာဝိတက် ဟူသော ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ် ဝိတက်သုံးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား “အချင်းတို့ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ပေစွတကား၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွတကား၊ ငါသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့ပါ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိံသာဝိတက် ဟူသော ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ် ဝိတက်သုံးမျိုးတို့သည် အစဉ်ကပ်ငြိကုန်၏” ဟု ဤအကြံ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မေဃိယ တရားငါးမျိုးတို့သည် မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု ‘စေတောဝိမုတ္တိကို’ ရင့်ကျက်စေရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မေဃိယ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိတ်ဆွေကောင်းရှိ၏၊ အဖော်ကောင်းရှိ၏၊ ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိ၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု ‘စေတောဝိမုတ္တိ’ ကို ရင့်ကျက်စေရန် ပဌမ တရားဖြစ်၏။ မေဃိယ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို စောင့်လျက်နေ၏၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလျက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု ‘စေတောဝိမုတ္တိ’ ကို ရင့်ကျက်စေရန် ဒုတိယတရားဖြစ်၏။ မေဃိယ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် (ကိလေသာကို) အလွန် ခေါင်းပါးစေတတ်သော စိတ်ကို ဖွင့်ခြင်းအား လျော်ကပတ်သော အလိုနည်းမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ရောင့်ရဲလွယ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ကင်းဆိတ်မှုနှင့် စပ်သော စကား၊ မရောနှောမှုနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝီရိယကို အားထုတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား၊ သီလနှင့်စပ်သော စကား၊ သမာဓိနှင့်စပ်သော စကား၊ ပညာနှင့်စပ်သော စကား၊ ဝိမုတ္တိ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’နှင့်စပ်သော စကား၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ‘အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်’ နှင့်စပ်သော စကားဟူသော ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရ၏၊ မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်း ရ၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု ‘စေတောဝိမုတ္တိ’ ကို ရင့်ကျက်စေရန် တတိယ တရားဖြစ်၏။ မေဃိယ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံ

စေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် အားအစွမ်းရှိသည် မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထားသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မေဃိယ ဤသည်ကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ' ကို ရင့်ကျက်စေရန် စတုတ္ထတရား ဖြစ်၏။ မေဃိယ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ အဖြစ်အပျက်ကို သိတတ်သော၊ (ကိလေသာကို) ဖောက်ခွဲနိုင်သော၊ ဒုက္ခကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ကောင်းစွာ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မေဃိယ ဤကား မရင့်ကျက်သေးသော စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု 'စေတောဝိမုတ္တိ' ကို ရင့်ကျက်စေရန် ပဉ္စမတရား ဖြစ်၏။ မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "သီလရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "(ကိလေသာကို) ခေါင်းပါးစေတတ်သော၊ (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို ဖွင့်ရန် လျောက်ပတ်သော အလိုနည်းမှုနှင့် စပ်သော စကား။ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန 'အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်' နှင့်စပ်သော စကား၊ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို အလိုရှိတိုင်း ရလိမ့်မည်၊ မငြိုမငြင် ရလိမ့်မည်၊ မပင်မပန်း ရလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထားသည် ဖြစ်၍ နေလိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ မေဃိယ မိတ်ဆွေကောင်းရှိသော အဖော်ကောင်းရှိသော ကိုင်းညွတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရှိသော ရဟန်းသည် "ပညာရှိသူ။ပ။ ဒုက္ခကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟူသော ဤအဖြစ်မျိုးကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ မေဃိယ ထိုရဟန်းသည်ကား ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး) တရားငါးမျိုးတို့၌ တည်၍ ထို့ထက်အလွန် တရားလေးမျိုးတို့ကို ပွါးများရမည်။ ရာဂကို ပယ်ရန် အသုဘကို ပွါးများရမည်၊ ဗျာပါဒကို ပယ်ရန် မေတ္တာကို ပွါးများရမည်၊ ဝိတက်ကို ဖြတ်ရန် အာနာပါနဿတိကို ပွါးများရမည်၊ ငါ ဖြစ်၏ ဟူသော 'အသ္မိမာန' ကို ပယ်ရန် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရမည်။

မေဃိယ အနိစ္စသညာရှိသော ရဟန်းအား အနတ္တသညာသည် တည်၏၊ အနတ္တသညာရှိသော ရဟန်းသည် ငါ ဖြစ်၏ ဟူသော 'အသ္မိမာန' ကင်းပြတ်၍ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္မောဓိဝဂ် ===

၄ - နန္ဒကသုတ်

၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်နန္ဒကသည် စည်းဝေးရာ ဇရပ်၌ ရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းချိန် (တစ်ပါး တည်း) ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူ၍ စည်းဝေးရာသို့ ချဉ်းကပ်တော် မူပြီးလျှင် (တရား) စကား ပြီးဆုံး ခြင်းကို ဆိုင်းငံ့တော်မူလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေတော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကား ပြီးဆုံးခြင်းကို သိတော်မူ၍ ချောင်းဟန့်တော်မူလျက် တံခါးရွက်ကို ခေါက်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား တံခါးကို ဖွင့်ပေးကုန်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စည်းဝေးရာ ဇရပ်သို့ ဝင်တော်မူ၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးလျှင် အသျှင်နန္ဒကကို "နန္ဒက သင်၏ ရှည်လျားစွာသော ဤတရား ဒေသနာသည် ရဟန်းတို့အား ထင်၏၊ စင်စစ် တရားစကား ပြီးဆုံးခြင်းကို ဆိုင်းငံ့လျက် တံခါးမုခ်၌ ရပ်နေသော ငါ၏ ကျောက်ကုန်းသည် ညောင်းညာ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် အသျှင်နန္ဒကသည် ရှက်နိုးသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား ကို "အသျှင်ဘုရား 'မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးမုခ်အပြင်ပ၌ ရပ်တော်မူသည်' ဟု အကျွန်ုပ်တို့ မသိပါ ကုန်၊ အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးမုခ်အပြင်ပ၌ ရပ်တော်မူသည်' ဟု အကျွန်ုပ် တို့ သိကြပါမူ ဤမျှလောက် တရားသည်လည်း အကျွန်ုပ်တို့အား မထင်စေရာပါ၊ (ဤမျှလောက် စကားရှည်ရှည် မဟောပါ)" ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်နန္ဒက ရှက်နိုးသော သဘော ရှိသည်ကို သိတော်မူ၍ အသျှင် နန္ဒကအား - "နန္ဒက ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ နန္ဒက သဒ္ဓါ တရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြသော သင်တို့အား တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အညီအညွတ် ထိုင်နေကြခြင်းသည် သင့်လျော်၏။ နန္ဒက စုဝေးကြသူတို့သည် တရားနှင့်စပ်သော စကား ကိုဖြစ်စေ အပြစ်မရှိသော ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းကိုဖြစ်စေ ကိစ္စ နှစ်ပါးကို ပြုရမည်။

နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်း သည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်း သန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူ သီလရှိသူ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကို ရသူဖြစ်ရပါ မည်နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူ လည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင် သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ နန္ဒက အခြေ လေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ခြေတစ်ချောင်းသည် ယုတ်လျော့၏၊ ချို့တဲ့၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုသတ္တဝါသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ သကဲ့သို့ နန္ဒက ဤအတူပင် ရဟန်းသည် သဒ္ဓါ တရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလ ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊

သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကို ရသူသည် လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင် အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း ရ၏။ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကား ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူပြီးနောက် နေရာမှ ထကာ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်နန္ဒကသည် မြတ်စွာဘုရား ဖဲသွား၍ မကြာမီ ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဖြစ်၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။ နန္ဒက အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ နန္ဒက ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုကား မရ။ပ။ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ နန္ဒက အခြေလေးချောင်း ရှိသော သတ္တဝါသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသတ္တဝါအား ခြေတစ်ချောင်းသည် ယုတ်လျော့၏၊ ချို့တဲ့၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုသတ္တဝါသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ သကဲ့သို့၊ နန္ဒက ဤအတူပင် ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုကား မရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံ၊ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရားရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကို ရသူသည် လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါမည်နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်၊ နန္ဒက အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ စိတ်တည်ကြည်မှုကိုလည်း ရ၏၊ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်း ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု လေးပုဒ်တို့ဖြင့် အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အကျင့်မြတ်ကို ပြတော်မူ၍ နေရာမှ ထလျက် ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၏ အာနိသင်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတိုင်း၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း မြတ်စွာဘုရားသည် ချစ်အပ်သည် လည်းကောင်း၊ မြတ်နိုးအပ်သည် လည်းကောင်း၊ အလေးပြုအပ်သည် လည်းကောင်း၊ နှလုံးကို ပွါးစေအပ်သည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအား လျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၌ ပဌမ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော။ပ။ တရားကိုဟောတိုင်း။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အနက်ကို ထိုးထွင်း၍လည်း သိ၏၊ ပါဠိကို ထိုးထွင်း၍လည်း သိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရားဆွေးနွေးခြင်း၌ ဒုတိယ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အလယ်၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော။ပ။ တရားကိုဟောတိုင်း။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ နက်နဲသော အနက်စုကို ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၌ တတိယ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်းရှိသော။ပ။ တရားကို ဟော၏။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော။ပ။ တရားကိုဟောတိုင်း။ပ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် "ဤအသျှင်သည် မချွတ် (အရဟတ္တဖိုလ်သို့) ရောက်ပြီးသော် လည်းကောင်း၊ ရောက်လတ္တံ့သော် လည်းကောင်း (ဖြစ်၏)" ဟု ထိုရဟန်းကို ချီးမွမ်းကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၌ စတုတ္ထ အာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟော၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့အား အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်, သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတိုင်း၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတိုင်း ထိုတရားပွဲ၌ သေက္ခ ဖြစ်ကုန်သော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ အတုမရှိသော ယောဂကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို တောင့်တလျက် နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထိုတရားကို ကြားနာ၍ မရောက်သေးသော (မဂ်ဖိုလ်) တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသော တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားထုတ်ကုန်၏၊ ထိုတရားပွဲ၌ ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်သော အာသဝေါ ကုန်ပြီးကုန်သော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးကုန်သော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးကုန်သော (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချပြီးကုန်သော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ကုန်သော ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးကုန်သော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထိုတရားကို ကြားနာ၍ မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေမှုကိုသာလျှင် အားထုတ်လျက် နေကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၌ ပဉ္စမအာနိသင်တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်တို့ကား အခါအားလျော်စွာ တရားနာခြင်း အခါအားလျော်စွာ တရား ဆွေးနွေးခြင်း၌ အာနိသင် ငါးမျိုးတို့တည်း ဟု မိန့်ဆို၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္မောဓိဝဂ် ===

၅ - ဗလသုတ်

၅။ ရဟန်း ဗိုလ်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အသိလိမ္မာ 'ပညာ' ဗိုလ်၊ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ဗိုလ်၊ အပြစ်ကင်းမှု 'အနဝဇ္ဇ' ဗိုလ်၊ ချီးမြှောက်မှု 'သင်္ဂဟ' ဗိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပညာဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ် ဟု သိအပ်ကုန်သော, အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဟု သိအပ်ကုန်သော, အပြစ် ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိ၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, အပြစ် မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိ ဟု သိအပ်ကုန်သော, မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော, ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော, မှီဝဲ အပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, မမှီဝဲ အပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ဟု သိအပ်ကုန်သော, အရိယာတို့အား မလျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား မလျော်ဟု သိအပ်ကုန်သော , အရိယာတို့အား လျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား လျော်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, တရားတို့ကို ထိုရဟန်းသည် ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ လေ့လာအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ပညာဗိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဝီရိယဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် ဟု သိအပ်ကုန်သော, အပြစ် ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိ၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ် ဟု သိအပ်ကုန်သော, အရိယာတို့အား မလျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား မလျော် ဟု သိအပ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အပြားအားဖြင့် ထား၏။ ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု သိအပ်ကုန်သော, အပြစ် မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိ ဟု သိအပ်ကုန်သော, ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, မှီဝဲ အပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, အရိယာတို့အား လျော်ကုန်သော အရိယာတို့အား လျော်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော, တရားတို့ကို ရရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အပြားအားဖြင့် ထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို ဝီရိယ ဗိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အနဝဇ္ဇဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အပြစ်ကင်းသော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အပြစ်ကင်းသော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကို အနဝဇ္ဇဗိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ဂဟဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ချီးမြှောက်ကြောင်း သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့ကား -

ပေးလှူမှု 'ဒါန'၊

ချစ်ဖွယ်ပြောဆိုမှု 'ပေယျဝဇ္ဇ'၊

အကျိုးစီးပွါးကို ပြုကျင့်မှု 'အတ္ထစရိယာ'၊

ကိုယ်တူထားမှု 'သမာနတ္တတာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပေးလှူမှု 'ဒါန' တို့တွင် တရားကို ပေးလှူမှု 'ဓမ္မဒါန'သည် အမြတ်ဆုံးတည်း၊ ရဟန်းတို့ ချစ်ဖွယ် ပြောဆိုမှု 'ပေယျဝဇ္ဇ' တို့တွင် အလိုရှိ၍ နားထောင်သူအား ထပ်ကာ ထပ်ကာ တရားဟောမှုသည် အမြတ်ဆုံးတည်း၊ ရဟန်းတို့ အကျိုးစီးပွါးကို ကျင့်ပြုမှု 'အတ္ထစရိယာ'တို့တွင် သဒ္ဓါတရား မရှိသူကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေမှု သွတ်သွင်းမှု တည်စေမှု၊ သီလ မရှိသူကို သီလနှင့် ပြည့်စုံစေရန်၊ ဝန်တို 'နှမြော' သူကို စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ' နှင့် ပြည့်စုံစေရန်၊ ပညာ မရှိသူကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ဆောက်တည်စေမှု သွတ်သွင်းမှု တည်စေမှုသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်တူ ထားမှု 'သမာနတ္တတာ' တို့တွင် သောတာပန်သည် သောတာပန်အား ကိုယ်တူထားမှု၊ သကဒါဂါမ်သည်

သကဒါဂါမ်အား ကိုယ်တူထားမှု၊ အနာဂါမ်သည် အနာဂါမ်အား ကိုယ်တူထားမှု၊ ရဟန္တာသည် ရဟန္တာအား ကိုယ်တူထားမှုသည် အမြတ်ဆုံးတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကိုယ်တူထားမှု သဘောတရားကို သင်္ဂဟဗိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဗိုလ်လေးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဗိုလ်လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဘေးငါးမျိုးတို့ကို လွန်မြောက်သူ ဖြစ်၏၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အသက်မွေးမှုဘေး၊ ကျော်စောမှုဘေး၊ ပရိသတ် ကြောက်ရွံ့မှုဘေး၊ သေဘေး၊ မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏၊ "ငါသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို မကြောက်၊ ငါသည် အဘယ်ကြောင့် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရမည်နည်း၊ ငါ့အား ပညာဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဂဟဗိုလ် ဟူသော ဗိုလ်လေးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပညာမဲ့သူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ပျင်းရိသူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အပြစ်ရှိသူသည် အသက်မွေးမှု ဘေးကို ကြောက်ရာ၏။ ချီးမြှောက်မှု မရှိသူသည် အသက်မွေးမှုဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ငါသည် ကျော်စောမှု ဘေးကို မကြောက်။ပ။ ငါသည် ပရိသတ် ကြောက်ရွံ့မှုဘေးကို မကြောက်။ ငါသည် သေဘေးကို မကြောက်။ ငါသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို မကြောက်။ ငါသည် အဘယ့်ကြောင့် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရမည်နည်း၊ ငါ့အား ပညာဗိုလ် ဝီရိယဗိုလ် အနဝဇ္ဇဗိုလ် သင်္ဂဟဗိုလ် ဟူသော ဗိုလ်လေးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပညာမဲ့သူသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ပျင်းရိသူသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ အပြစ်ရှိသူသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏၊ ချီးမြှောက်မှု မရှိသူသည် မကောင်းရာသို့ လားရောက်မှု 'ဒုဂ္ဂတိ' ဘေးကို ကြောက်ရာ၏ ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤဗိုလ်လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် ဤဘေးငါးမျိုးတို့ကို လွန်မြောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၆ - သေဝနာသုတ်

၆။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်ဆို၏။ပ။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -ငါ့သျှင်တို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ သင်္ကန်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ရွာ နိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဇနပုဒ် အရပ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်။

“ငါ့သျှင်တို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာ ဆောင်ထား အပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကိုလည်း ငါ့အား ဆင်းရဲ ငြိုငြင်သဖြင့် ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်) အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းပြုကျိုးသည်လည်း ငါ့အား ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်နိုင်” ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို(မှီဝဲသူ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုမှီရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ညဉ့်အဖို့၌ဖြစ်စေ နေ့အဖို့၌ဖြစ်စေ သိ၍လည်း မပန်ကြားဘဲ ဖဲခွါသွားရမည်၊ အစဉ် မလိုက်အပ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကို မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့် ငါ့အား ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်) အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့ရ၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်း ပြုကျိုးသည်ကား ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်နိုင်” ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို(မှီဝဲသူ)ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို(မှီဝဲရာ)ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍လည်း မပန်ကြားဘဲ ဖဲခွါသွားရမည်၊ အစဉ် မလိုက်အပ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကိုကား ငါ့အား ဆင်းရဲ ငြိုငြင်သဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်) အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်း ပြုကျိုးသည်ကား ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပေ၏” ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို (မှီဝဲသူ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (မှီဝဲရာ) ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိ၍လည်း အစဉ် လိုက်အပ်၏၊ ဖဲခွါ မသွားအပ်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ရဟန်းဖြစ်သူသည် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်ကုန်သော အသက်၏ အရံအတား ဖြစ်ကုန်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးတို့ကိုလည်း မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့် ငါ့အား ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်) အလို့ငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့၏၊ ငါ့အား ထိုရဟန်း ပြုကျိုးသည်

လည်း ပွါးများ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏” ဟု သိပါမူ ငါ့သျှင်တို့ ထို (မှီဝဲသူ) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို (မှီဝဲရာ) ပုဂ္ဂိုလ်ကို အသက်ထက်ဆုံး အစဉ် လိုက်ရမည်၊ နှင်ထုတ်သော်လည်း ဖဲခွါမသွားအပ်။

“ငါ့သျှင်တို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ သက်န်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုသက်န်းတို့တွင် အကြင် သက်န်းကို “ဤသက်န်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သက်န်းကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုသက်န်းတို့တွင် အကြင် သက်န်းကို “ဤသက်န်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော သက်န်းကို မှီဝဲရမည်။ “ငါ့သျှင်တို့ သက်န်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဆွမ်းတို့တွင် အကြင်ဆွမ်းကို “ဤဆွမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆွမ်းကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုဆွမ်းတို့တွင် အကြင်ဆွမ်းကို “ဤဆွမ်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆွမ်းကို မှီဝဲရမည်။ “ငါ့သျှင်တို့ ဆွမ်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ်ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်း (အိပ်ရာနေရာ) ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင် ကျောင်းကို “ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုကျောင်းတို့တွင် အကြင် ကျောင်းကို “ဤကျောင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မှီဝဲရမည်။ “ငါ့သျှင်တို့ ကျောင်းကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ရွာ နိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုရွာ နိဂုံးတို့တွင် အကြင်ရွာ နိဂုံးကို “ဤရွာ နိဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာ နိဂုံးကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုရွာ နိဂုံးတို့တွင် အကြင်ရွာ နိဂုံးကို “ဤရွာ နိဂုံးကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ရွာ နိဂုံးကို မှီဝဲရမည်။ “ငါ့သျှင်တို့ ရွာ နိဂုံးကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ “ငါ့သျှင်တို့ ဇနပုဒ် အရပ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ထိုဇနပုဒ် အရပ်တို့တွင် အကြင် ဇနပုဒ်အရပ်ကို “ဤဇနပုဒ် အရပ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့ သဘောရှိသော ဇနပုဒ်အရပ်ကို မမှီဝဲအပ်။ ထိုဇနပုဒ် အရပ်တို့တွင် အကြင် ဇနပုဒ်အရပ်ကို “ဤဇနပုဒ် အရပ်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏” ဟု သိပါမူ ဤသို့သဘော ရှိသော ဇနပုဒ်အရပ်ကို မှီဝဲရမည်။ “ငါ့သျှင်တို့ ဇနပုဒ်အရပ်ကိုလည်း မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် ဟု နှစ်မျိုးအားဖြင့် သိရမည်” ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၇ - သုတဝါသုတ်

၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သုတဝါပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တောင်ငါးလုံး ဝိုင်းရံသော ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဖူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဖူးပါ၏၊ "သုတဝါ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် (အရှင်သည်) မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်က ကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် (ခံစား)ခြင်းငှါ မထိုက်" ဟု (မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဖူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဖူးပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ထိုစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (အထံတော်မှ) ကောင်းစွာ ကြားမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ခံယူမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်မိခြင်းပါလော ဟု လျှောက်၏။ သုတဝါ အမှန်စင်စစ် သင်သည် ထိုစကားကို ကောင်းစွာ ကြားခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ ခံယူခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ သုတဝါ ငါသည် ရှေးက လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း ဤသို့ပင် ဟော၏။ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာ ဖြစ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (မြတ်သောအကျင့်ကို) သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ) ဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ် ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် (အရှင်သည်) မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်က ကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် (ခံစား)ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဒေါသာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မောဟာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဘယာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းငှါ မထိုက်။

သုတဝါ ငါသည် ရှေးက လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း ဤသို့ပင် ဟော၏၊ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ်

ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ) ဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၈ - သဇ္ဈသုတ်

၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သဇ္ဈပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တောင်ငါးလုံး ဝိုင်းရံသော ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဖူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဖူးပါ၏၊ "သဇ္ဈ အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန္တာ ဖြစ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငါးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် (အရှင်သည်) မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ယူခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် မေထုန် အကျင့်ကို မှီဝဲခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိလျက် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်က ကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် (ခံစား)ခြင်းငှါ မထိုက်" ဟု (မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ကြားဖူးပါ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူဖူးပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ထိုစကားကို အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (အထံတော်မှ) ကောင်းစွာ ကြားမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ခံယူမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းမိခြင်းပါလော၊ ကောင်းစွာ ဆောင်မိခြင်းပါလော ဟု လျှောက်၏။ သဇ္ဈ အမှန်စင်စစ် သင်သည် ထိုစကားကို ကောင်းစွာ ကြားခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ ခံယူခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏၊ သဇ္ဈ ငါသည် ရှေးက လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း ဤသို့ပင် ဟော၏။ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (မြတ်သောအကျင့်ကို) သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ) ဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ကိုးဌာနတို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် စေတနာနှင့်တကွ လုံ့လပြု၍ သတ္တဝါကို သတ်ခြင်းငှါ မထိုက်။ပ။ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ရှေးအခါ လူဖြစ်စဉ်က ကဲ့သို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် (ခံစား)ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဘုရားကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် တရားကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီး

သော ရဟန်းသည် သံဃာကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သိက္ခာကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ မထိုက်။

သဖ္ဗျ ငါသည် ရှေးက လည်းကောင်း၊ ယခု လည်းကောင်း ဤသို့ပင် ဟော၏၊ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန္တာဖြစ်၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (မြတ်သောအကျင့်ကို) သုံးပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ)ဝန်ကို ချထားပြီးသူ ဖြစ်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွါးသို့ အစဉ်ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ဘဝ သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုးဌာန တို့ကို လွန်ကျူးရန် မထိုက်တော့ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၉ - ပုဂ္ဂလသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန္တာ၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ကျင့်သူ၊ အနာဂါမ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ သကဒါဂါမ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ သောတာပန်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ကိုးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၁၀ - အာဟုနေယျသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန္တာ၊ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ကျင့်သူ၊ အနာဂါမ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ သကဒါဂါမ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ သောတာပန်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သူ၊ ပုထုဇဉ် အနွယ်ကို ဖြတ်သူ 'ဂေါတြဘူ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သမ္ဗောဓိဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၁ - သီဟနာဒသုတ်

၁၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဝါလပတ်လုံး နေပြီးပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဒေသစာရီ လှည့်လည် ဖဲသွားရန် အလိုရှိပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ သာရိပုတြာ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏)ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲသွားလေ၏။ ထိုနောက် ရဟန်းတစ်ပါးသည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဖဲသွား၍ မကြာမီ မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် အကျွန်ုပ်ကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားပါသည်" ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတစ်ပါးကို "ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ငါ၏ စကားဖြင့် သာရိပုတြာကို 'ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်နေသည်ဟု ခေါ်ချေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၍ အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာကို "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်နေပါ၏" ဟု ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ" ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၏။ ထိုအခါ အသျှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် သံကောက် 'သော့' ကို ယူ၍ "အသျှင်တို့ ကြွခဲ့ကြကုန်လော့၊ အသျှင်တို့ ကြွခဲ့ကြကုန်လော့၊ ယခုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ ရဲတင်းသော စကားသံကို လျှောက်ဆိုလိမ့်မည်" ဟု ဆို၍ ကျောင်းတို့သို့ လှည့်လည်ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည် "သာရိပုတြာ သီတင်းသုံးဖော်တစ်ဦးသည် 'အသျှင်ဘုရား အသျှင်သာရိပုတြာသည် အကျွန်ုပ်ကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားပါ၏'ဟု ရှုတ်ချခြင်း သဘောသို့ ရောက်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်(ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာ၏။ အသျှင်ဘုရား မြေ၌ စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ချထားကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ချထားကုန်၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း စွန့်ချကုန်၏၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း စွန့်ချကုန်၏၊ တံတွေးကိုလည်း ထွေးကုန်၏၊ ပြည်ကိုလည်း ချထားကုန်၏၊ သွေးကိုလည်း ချထားကုန်၏၊ မြေသည် ထိုသို့ ချထားမှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရှက်နိုး မစက်ဆုပ် သကဲ့သို့၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော မြေနှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၁)

အသျှင်ဘုရား ရေ၌ စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံတွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း၊ သွေးကိုလည်း ဆေးကြောကုန်၏၊ ရေသည် ထိုဆေးကြောမှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရှက်နိုး မစက်ဆုပ် သကဲ့သို့၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော

ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော ရေနှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယ ဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား မီးသည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း လောင်၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံတွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း၊ သွေးကိုလည်း လောင်၏၊ မီးသည် ထိုလောင်မှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရှက်နိုး မစက်ဆုပ် သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော မီးနှင့်တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၃)

အသျှင်ဘုရား လေသည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း တိုက်ခတ်ပါ၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း တိုက်ခတ်ပါ၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံတွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း၊ သွေးကိုလည်း တိုက်ခတ်ပါ၏၊ လေသည် ထိုတိုက်ခတ်မှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရှက်နိုး မစက်ဆုပ် သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော လေနှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား ဖုံသုတ်အဝတ်သည် စင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း သုတ်ရ၏၊ မစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း သုတ်ရ၏၊ ကျင်ကြီးကိုလည်း၊ ကျင်ငယ်ကိုလည်း၊ တံတွေးကိုလည်း၊ ပြည်ကိုလည်း၊ သွေးကိုလည်း သုတ်ရ၏၊ ဖုံသုတ်အဝတ်သည် ထိုသုတ်မှုဖြင့် မငြီးငွေ့ မရှက်နိုး မစက်ဆုပ် သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော ဖုံသုတ် အဝတ်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၅)

အသျှင်ဘုရား ခွက်လက်စွဲလျက် စုတ်ပြတ်သော အဝတ်ကိုဝတ်သော ဒွန်းစဏ္ဍားလုလင်ပျိုသည် လည်းကောင်း၊ ဒွန်းစဏ္ဍားလုံမပျိုသည် လည်းကောင်း၊ ရွာနိဂုံးသို့ ဝင်လတ်သော် နှိမ့်ချသော စိတ်ကို သာလျှင် ဖြစ်စေ၍ ဝင်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော ဒွန်းစဏ္ဍားလုလင်ပျို လုံမပျိုနှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၆)

အသျှင်ဘုရား ဦးချိုကျိုးသော၊ အကျင့်ကောင်းသော၊ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ ဆုံးမအပ်ပြီးသော နွားလားသည် လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ လှည့်လည်လတ်သော် ခြေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဦးချိုဖြင့်သော် လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မညှဉ်းဆဲ သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်မှု မရှိသော ဦးချိုကျိုးသော နွားလားနှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ) ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိ မထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၇)

အသျှင်ဘုရား ငယ်ရွယ်နုပျိုသော အလှပြင်လေ့ရှိသော ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော မိန်းမပျိုသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားပျိုသည် လည်းကောင်း မြွေကောင်ပုပ်ကိုဖြစ်စေ ခွေးကောင်ပုပ်ကို

ဖြစ်စေ လူကောင်ပုပ်ကိုဖြစ်စေ လည်ပင်း၌ ဆွဲလိုက်ပါမူ ငြီးငွေ့ ရှက်နိုး စက်ဆုပ် သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် ဤ(ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ အကောင်ပုပ်ဖြင့် ငြီးငွေ့ပါ၏၊ ရှက်နိုးပါ၏၊ စက်ဆုပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်(ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကို သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏။ (၈)

အသျှင်ဘုရား ယောက်ျားသည် အပေါက်ကြီးငယ်ရှိသော၊ အထက်မှ လျှံကျသော၊ အောက်မှ ယိုကျသော အမဲဆီအိုးကို ရွက်ဆောင်နေရာ သကဲ့သို့၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် အပေါက်ကြီးငယ်ရှိသော၊ အထက်မှ လျှံကျသော၊ အောက်မှ ယိုကျသော ဤ(ခန္ဓာ) ကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်နေရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ် (ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ကာယဂတာသတိမထင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ထိပါး၍ အပြစ်ကိုလည်း သည်းမခံစေဘဲ ဒေသစာရီ ဖဲသွားရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၉)

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နေရာမှ ထ၍ (လက်ဝဲ) တစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို စမွယ်တင်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးတိုက်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်ကို လွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ထင်ရှားမရှိသော အချည်းနှီးသော မှားယွင်းသော မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲမိပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းရန် အပြစ်ဟု လက်ခံတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို စင်စစ် လွှမ်းမိုးသွားခဲ့၏၊ သင်သည် သာရိပုတြာကို ထင်ရှား မရှိသော အချည်းနှီးသော မှားယွင်းသော မဟုတ် မမှန်သောအားဖြင့် စွပ်စွဲခဲ့၏။ ရဟန်း သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုစားသောကြောင့် သင်၏ ထို(အပြစ်)ကို (အပြစ်ဟု) ငါတို့ လက်ခံကုန်၏။ ရဟန်း အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ် ဟု မြင်၍ အကြောင်း အားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောင်အခါစောင့်စည်း၏၊ (ထိုသူ၏) ဤ(ကုစားစောင့်စည်းခြင်း)သည် အရိယာ၏ ဝိနည်း 'အဆုံးအမ' ၌ ကြီးပွါးခြင်းပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို "သာရိပုတြာ ဤအချည်းနှီးသော ယောက်ျားအား ထိုအရပ်၌ပင် ထိုသူ၏ ဦးထိပ်သည် ခုနစ်စိတ် မကွဲမီ သည်းခံလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ ထိုအသျှင်သည် အကျွန်ုပ်ကို ဤသို့(သည်းခံပါဟု) ဆိုပါမူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင်အား သည်းခံပါ၏၊ ထိုအသျှင်ကလည်း အကျွန်ုပ်အား သည်းခံပါစေ ဟု (လျှောက်၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၂ - သဉပါဒိသေသသုတ်

၁၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာအား "သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် အလွန်စောသေး၏၊ ငါသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ အညီအညွတ် စည်းဝေး ထိုင်နေကြသော သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား "ငါ့သျှင်တို့ မည်သူမဆို စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်ရှိလျက် သေရသူ အားလုံးသည် ငရဲမှ မလွတ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ မလွတ်၊ ပြိတ္တာဘုံမှ မလွတ်၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ မလွတ်" ဟူသော ဤအကြား စကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့၏ ပြောဆိုစကားကို မနှစ်ခြိုက်ခဲ့ပေ၊ မတားမြစ်ခဲ့ပေ၊ မနှစ်ခြိုက် မတားမြစ်ခဲ့ဘဲ "မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤပြောဆိုသော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရတော့မည်" ဟု နှလုံးသွင်း၍ နေရာမှ ထကာ ဖဲခဲ့၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား "သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် အလွန်စောသေး၏၊ ငါသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤအကြံ ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပါ၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေခဲ့ပါ၏။ ထိုအခါ အညီအညွတ် စုပေါင်းစည်းဝေး ထိုင်နေသော ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား "ငါ့သျှင်တို့ မည်သူမဆို စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် ရှိလျက် သေရသူ အားလုံးသည် ငရဲမှ မလွတ်၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ မလွတ်၊ ပြိတ္တာဘုံမှ မလွတ်၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ မလွတ်" ဟူသော ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့၏ ပြောဆိုသော စကားကို မနှစ်ခြိုက်ခဲ့ပါ၊ မတားမြစ်ခဲ့ပါ၊ မနှစ်ခြိုက် မတားမြစ်ခဲ့ဘဲ "မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤပြောဆိုအပ်သော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရတော့မည်" ဟု နေရာမှ ထကာ ဖဲခဲ့ပါ၏ ဟု လျှောက်၏။ သာရိပုတြာ အယူတစ်မျိုးရှိသော မိုက်ကုန် မလိမ္မာကုန်သော သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည်ကား အဘယ်သူတို့နည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်ရှိသည်ကို "စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်ရှိ၏" ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကိုလည်း "စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် မရှိ" ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း။

သာရိပုတြာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့သည် စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေကုန်လျက် ငရဲမှ လွတ်ကုန်၏၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်ကုန်၏၊ ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်ကုန်၏၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်ကုန်၏။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် သက်တမ်း၏ အလယ်ကြား ကာလ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ (အန္တရာပယိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်) ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်သော၊ ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်သော၊ ဖရိုဖရဲ ကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော ပဌမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၁)

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် သက်တမ်း၏ အလယ်ကြား ကာလကို လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ (ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်) ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှု မရှိဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ (အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်) ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှုနှင့်တကွ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ (သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီအနာဂါမ်) ဖြစ်၏။ပ။ အထက်၌ မဂ်အလျဉ်ရှိသော အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ရောက်သော (ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ) အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်သော၊ ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်သော၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော ပဉ္စမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၂-၅)

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ်သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏၊ ဤကာမဘုံသို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှလွတ်သော။ပ။ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော ဆဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၆)

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ်သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေ မျိုးစေ့ရှိသူ (ဧကဗီဇီသောတာပန်) ဖြစ်၏၊ လူ့ဘဝ၌ တစ်ဘဝကိုသာ ဖြစ်စေ၍ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော။ပ။ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော သတ္တမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၇)

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာမပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ်သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ (မြင့်မြတ်သော အမျိုးတစ်မျိုးမှ မြင့်မြတ်သော အမျိုးတစ်မျိုးသို့) ကူးသူ (ကောလံကောလသောတာပန်) ဖြစ်၏၊ နှစ်ဘဝမှ သုံးဘဝတို့ကို ကူးပြောင်း၍ ကျင်လည်ပြီးနောက် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသူ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော။ပ။ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော အဋ္ဌမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၈)

သာရိပုတြာ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အနည်းငယ် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏ (ပညာ

မပြည့်စုံသေး)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံယောဇဉ်သုံးပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခုနစ်ကြိမ် ပဋိသန္ဓေယူခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသူ (သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်) ဖြစ်၏၊ ခုနစ်ကြိမ် အတိုင်းအရှည် နတ်ပြည် လူ့ပြည် တို့၌ ကူးပြောင်း၍ ကျင်လည်ပြီးနောက် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသူဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဤသည်ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်သော၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်သော၊ ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်သော၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်သော နဝမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (၉)

သာရိပုတြာ မိုက်ကုန်သော မလိမ္မာကုန်သော သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည်ကား အဘယ်သူတို့နည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် ရှိသည်ကိုလည်း “စွဲလမ်းမှု အကြွင်း အကျန် ရှိ၏” ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း၊ စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကိုလည်း “စွဲလမ်းမှု အကြွင်း အကျန် မရှိ” ဟု သိကုန်လိမ့်မည်နည်း။ သာရိပုတြာ ဤသည်တို့ကား စွဲလမ်းမှု အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သေလျက် ငရဲမှ လွတ်ကုန်သော၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှ လွတ်ကုန်သော၊ ပြိတ္တာဘုံမှ လွတ်ကုန်သော၊ ဖရိုဖရဲ ကျရာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိမှ လွတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုးမျိုးတို့တည်း။

သာရိပုတြာ ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့အား ငါ မဟောခဲ့ပေ။ ထိုသို့ မဟောခဲ့ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ “ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ကြားနာရ၍ မေ့လျော့ခြင်းကို မဆောင်လာကြပါစေလင့်” ဟု (နှလုံးပြုသောကြောင့်တည်း)။ သာရိပုတြာ စင်စစ်သော် ကား ငါသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို (သင်၏) ပြဿနာအလိုအားဖြင့် ဟောအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၃ - ကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၃။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား-

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့ ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'တမလွန် ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော"။ ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ။

"ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ 'မျက်မှောက် ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား တမလွန် ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ၌) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့ ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) တမလွန် ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား 'မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံ)၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား (အထံတော်) ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) "ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ချမ်းချမ်းသာသာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ" ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) "မရင့်ကျက်မီ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ရင့်ကျက်မှ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ" ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'အနည်းငယ် ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား များစွာ ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) 'ခံစားရမည့် အကျိုးမရှိသော ကံသည် ငါ့အား ခံစားရမည့် အကျိုးရှိသော ကံဖြစ်ပါစေ' ဟူသော ဤအကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "ငါ့သျှင် ဤသို့လည်း ကျင့်သုံးသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုဘိ၏။ "ငါ့သျှင် (ထိုသို့မဟုတ်လျှင်) အဘယ်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မသိရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက် မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသိရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏ ဟု (ဆို၏)။ "ငါ့သျှင် မသိရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက် မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသိရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေရသော တရားကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် "ဤကား ဒုက္ခတည်း" ဟု မသိရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက် မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသိရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏၊ ငါ့သျှင် "ဤကား ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု။ပ။ ငါ့သျှင် "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာတည်း" ဟု။ပ။ ငါ့သျှင် "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု မသိရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက် မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသိရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကား မသိရသေး မမြင်ရသေး မရောက်ရသေး မျက်မှောက် မပြုရသေး ထိုးထွင်း၍ မသိရသေးသော တရားကို သိနိုင်ရန် မြင်နိုင်ရန် ရောက်နိုင်ရန် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရန် ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးနေပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၄ - သမိဒ္ဓိသုတ်

၁၄။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သမိဒ္ဓိအား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ -"ငါ့သျှင် သမိဒ္ဓိ ယောကျ်ား၏ အကြံအစည် ဟူသော ဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း"။ အသျှင်ဘုရား နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဓာတ်(သဘော)တို့၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိပါကုန်၏၊ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဝေဒနာလျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုတရားတို့သည် အဘယ်လျှင် အဦးရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား သမာဓိလျှင် အဦး ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား သတိလျှင် အကြီးအကဲ ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား ပညာလျှင် လွန်ကဲမှု ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်သာရ ရှိကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား ဝိမုတ္တိ 'ဖိုလ်' လျှင် အနှစ်သာရ ရှိပါကုန်၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ သက်ဝင်ကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) ၌ သက်ဝင်ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

"သမိဒ္ဓိ ယောကျ်ား၏ အကြံအစည် ဟူသော ဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျှင်ဘုရား နာမ်ရုပ်လျှင် အကြောင်း ရှိကုန်၍ ဖြစ်ပါကုန်၏" ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျှင်ဘုရား ဓာတ်တို့၌ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်၏" ဟု ဆို၏။ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် "အသျှင်ဘုရား ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိပါကုန်၏" ဟု ဆို၏၊ "သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ

ရှိကုန်သနည်း” ဟု မေးသည်ရှိသော် “အသျှင်ဘုရား ဝေဒနာလျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။ “သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အဦး ရှိကုန်သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် “အသျှင်ဘုရား သမာဓိလျှင် အဦး ရှိပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။ “သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးသည် ရှိသော် “အသျှင်ဘုရား သတိလျှင် အကြီးအကဲ ရှိပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။ သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် “အသျှင်ဘုရား ပညာလျှင် လွန်ကဲမှု ရှိပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။ “သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ်သာရ ရှိကုန်သနည်း” ဟု ဤသို့ မေးသည်ရှိသော် “အသျှင်ဘုရား ဝိမုတ္တိ ‘ဖိုလ်’ လျှင် အနှစ်သာရ ရှိပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။ “သမိဒ္ဓိ ထိုဝိတက်တို့သည် အဘယ်၌ သက်ဝင်ကုန်သနည်း” ဟု မေးသည် ရှိသော် “အသျှင်ဘုရား အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)၌ သက်ဝင်ပါကုန်၏” ဟု ဆို၏။ သမိဒ္ဓိ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သမိဒ္ဓိ သင်သည် မေးတိုင်း မေးတိုင်း ကောင်းစွာပင် ဖြေဆိုနိုင် ပေ၏၊ ထိုမေးတိုင်း ဖြေနိုင်သဖြင့်လည်း (ငါဖြေနိုင်သည်ဟူ၍) အထင်မကြီးလေလင့် ဟု မိန့်ဆို၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၅ - ဂဏ္ဍသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်အရေအတွက် များစွာ ကြာမြင့်သော အိုင်းအမာ ‘အနာ’ သည် (ရှိရာ၏)၊ ထိုအိုင်းအမာအား မည်သူကမျှ ဖောက်ခွဲ၍ ပြုရသည် မဟုတ်ကုန်သော အပေါက်ဝကိုးခု ဟူသော အနာ၀ ကိုးပေါက်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏၊ ထိုအနာ၀ ကိုးပေါက်တို့မှ တစ်စုံတစ်ရာ ယိုကျပါမူ မစင်ကြယ်သော အရာသာ ယိုကျရာ၏၊ မကောင်းသော အနံ့သာ ယိုကျရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ယိုကျရာ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ ပွါးစီးပါမူ မစင်ကြယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏၊ မကောင်းသော အနံ့သာ ပွါးစီးရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏။ ရဟန်းတို့ “အိုင်းအမာ” ဟူသော ဤအမည်သည် မိဘတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ဖြစ်သော၊ ထမင်း မုန့်တို့ဖြင့် ကြီးပွါးစေအပ်သော၊ မမြဲခြင်း သဘော နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် ပွတ်သပ်ပေးရခြင်းသဘော၊ ဆုပ်နယ်ပေးရခြင်းသဘော၊ ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော၊ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ဖြင့် ပြီးသော ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အမည်တည်း။ ထိုခန္ဓာကိုယ် အိုင်းအမာအား မည်သူကမျှ ဖောက်ခွဲ၍ ပြုရသည် မဟုတ်ကုန်သော အပေါက်ဝကိုးခု ဟူသော အနာ၀ ကိုးပေါက်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏၊ ထိုအနာ၀ကိုးပေါက်တို့မှ တစ်စုံတစ်ရာ ယိုကျပါမူ မစင်ကြယ်သော အရာသာ ယိုကျရာ၏၊ မကောင်းသော အနံ့သာ ယိုကျရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ယိုကျရာ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ ပွါးစီးပါမူ မစင်ကြယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏၊ မကောင်းသော အနံ့သာ ပွါးစီးရာ၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရာသာ ပွါးစီးရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤ(ခန္ဓာ)ကိုယ်၌ ငြီးငွေ့ကြကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၆ - သညာသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ ဤသညာကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများကြကုန်မူ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကြကုန်မူ အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- မတင့်တယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အသုဘသညာ'၊ သေခြင်း၌ အမှတ်ပြုမှု 'မရဏသညာ'၊ အစားအစာ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ'၊ လောက အားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟု အမှတ်ပြုမှု 'သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ'၊ မမြဲ ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စသညာ'၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲ ဟု အမှတ်ပြုမှု 'အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ'၊ ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရ 'အတ္တ မဟုတ်' ဟု အမှတ်ပြုမှု 'ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ'၊ ပယ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ပဟာနသညာ'၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ်ပြုမှု 'ဝိရာဂသညာ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသညာကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများကြကုန်မူ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကြကုန်မူ အကျိုးများကုန်၏၊ အာနိသင် များကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၇ - ကုလသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် မသင့်၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် မသင့်။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မြတ်နိုးသဖြင့် ခရီးဦး မကြိုဆိုကုန်၊ မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိမခိုးကုန်၊ မြတ်နိုးသဖြင့် နေရာ မပေးကုန်၊ ထင်ရှားရှိသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ထိုရဟန်းအား လျှို့ဝှက်ကုန်၏၊ အလှူဝတ္ထု အများအပြား ရှိပါလျက်လည်း အနည်းငယ်မျှသာ ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သော လှူဖွယ် ဝတ္ထုရှိလျက်လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော လှူဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူကုန်၏၊ မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုရိုသေသေ မပေးလှူကုန်၊ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ မနေထိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်းဟောသော တရားကို ကောင်းစွာ မနာကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် မသင့်၊ ကပ်ရောက် ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် မသင့်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် သင့်၏၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် သင့်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - မြတ်နိုးသဖြင့် ခရီးဦး ကြိုဆိုကုန်၏၊ မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိခိုးကုန်၏၊ မြတ်နိုးသဖြင့် နေရာ ပေးကုန်၏၊ ထင်ရှားရှိသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ထိုရဟန်းအား မလျှို့ဝှက်၊ အလှူဝတ္ထု အများအပြားရှိသော် အများအပြား ပေးလှူကုန်၏၊ မွန်မြတ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုရှိသော် မွန်မြတ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုရိုသေသေ ပေးလှူကုန်၏၊ မရိုမသေ မလှူကုန်၊ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ ထိုင်နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းဟောသော တရားကို ကောင်းစွာ နာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် သင့်၏၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် သင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၈ - နဝင်္ဂုပေါသထသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏၊ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တုတ်ကို ချထားလျက် လက်နက်ကို ချထားလျက် ရှက်ခြင်းရှိလျက် သနားလျက် ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေအံ့။ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ ဖြစ်စေ နိမ့်သောနေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေပါအံ့။ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤအဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ဤနဝမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါကိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင် ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၉ - ဒေဝတာသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ပင် နတ်များစွာတို့သည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန် တစ်ကျောင်းလုံးကို ထွန်းလင်းစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာကြပြီးနောက် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကြလျက် “အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်တော် မူကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုးခြင်းကိုမူကား မပြုခဲ့ကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မပြည့်စုံသော အမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ နောင်တပူပန်ကာ ယုတ်ညံ့သော ဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ အခြားနတ်များစွာတို့ကလည်း ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတော်တို့အား နေရာကိုမူကား မပေးခဲ့ကြပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မပြည့်စုံသော အမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ နောင်တပူပန်ကာ ယုတ်ညံ့သော ဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ အခြားနတ်များစွာတို့ကလည်း ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုး ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နေရာ ပေးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ စွမ်းအားရှိ သလောက် အင်အား ရှိသလောက်ကား မဝေဖန် ‘မလှူဒါန်း’ ခဲ့ကြပါကုန်။ပ။ စွမ်းအားရှိသလောက် အင်အား ရှိသလောက် ဝေဖန် ‘လှူဒါန်း’ ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ တရားနာရန်မူကား ချဉ်းကပ်၍ မထိုင်ခဲ့ကြပါကုန်။ပ။ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ ထိုင်ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နားစိုက်၍မူကား တရားကို မနာခဲ့ကြပါကုန်။ပ။ နားစိုက်၍ တရားကို နာခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နာကြားပြီး၍မူကား တရားကို ဆောင်မထားခဲ့ကြပါကုန်။ပ။ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်ထားခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ဆောင်ထားပြီး တရားတို့၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်) ကိုမူကား မစူးစမ်းခဲ့ကြပါကုန်။ပ။ ဆောင်ထားပြီး တရားတို့၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်)ကိုလည်း စူးစမ်းခဲ့ကြပါကုန်၏၊ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်ခဲ့ကြပါကုန်။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မပြည့်စုံသော အမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ နောင်တပူပန်ကာ ယုတ်ညံ့သော ဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ အခြားနတ်များစွာတို့ကလည်း ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ဘုရား ရှေးအခါက လူဖြစ်ကြသူ အကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်တို့သို့ ရဟန်းတို့သည် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုရဟန်းတို့ကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ရှိခိုးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နေရာ ပေးခဲ့ကြပါကုန်၏၊ စွမ်းအားရှိ သလောက် အင်အား ရှိသလောက် ဝေဖန် ‘လှူဒါန်း’ ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်၍ ထိုင်ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နားစိုက်၍လည်း တရားကို နာခဲ့ကြပါကုန်၏၊ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်ထားခဲ့ကြပါကုန်၏၊ ဆောင်ထားပြီး တရားတို့၏ အနက် (အဓိပ္ပါယ်) ကိုလည်း စူးစမ်းခဲ့ကြပါကုန်၏၊ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်ခဲ့ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် ပြည့်စုံသော အမှုရှိကုန်၍ နှလုံးမသာ မရှိဘဲ နောင်တတစ်ဖန် မပူပန်ကြဘဲ မြင့်မြတ်သော ဘုံသို့ ရောက်ကြရပါကုန်၏” ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာတို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ထိုအရာတို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ (ကိလေသာကို) ရှို့မြိုက်ကြကုန်လော့၊ မမေ့မလျော့ကြကုန်လင့်၊ ထိုရှေးဖြစ်သော နတ်တို့ကဲ့သို့ နောက်မှ နှလုံးမသာသူတို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၁၀ - ဝေလာမသုတ်

၂၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

"သူကြွယ် သင်၏ အိမ်၌ အလှူကို ပေးလှူ၏လော"ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အိမ်၌ အလှူကို ပေးလှူပါ၏၊ ထိုအလှူသည်လည်း ပအုံးရည်လျှင် နှစ်ခွက်မြောက်သော ယုတ်ညံ့သော ဆန်ကွဲထမင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်စေ မွန်မြတ်သည်ဖြစ်စေ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထိုအလှူကိုလည်း မရိုမသေ လှူပါမူ၊ စိတ်မပါဘဲ လှူပါမူ၊ မိမိလက်ဖြင့် (ကိုယ်တိုင်) မဟုတ်ဘဲ လှူပါမူ၊ လွှင့်ပစ် သကဲ့သို့ လှူပါမူ၊ ကံ ကံ၏ အကျိုးရှိ၏ဟု အယူမရှိဘဲ လှူပါမူ ထိုအလှူ၏ အကျိုးဖြစ်လေရာတိုင်း၌ မွန်မြတ်သော အစာကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညွတ်၊ မွန်မြတ်သော အဝတ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညွတ်၊ မွန်မြတ်သော ယာဉ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညွတ်၊ မွန်မြတ်သော ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ သုံးဆောင်ရန် စိတ်မညွတ်၊ ထိုအလှူရှင်၏ သားမယား ကျွန် အစေခံ အလုပ်သမားတို့သည်လည်း (ပြောစကားကို) မနာခံကုန်၊ နားမထောင်ကုန်၊ သိရန် စိတ်ကို မထားကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ သူကြွယ် မရိုမသေ ပြုအပ်ကုန်သော (ကောင်းမှု) ကံတို့၏ အကျိုးသည် ဤသို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ် ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်စေ မွန်မြတ်သည်ဖြစ်စေ အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ထိုအလှူကိုလည်း ရိုရိုသေသေ လှူပါမူ၊ စိတ်ပါဝင်စားစွာ လှူပါမူ၊ မိမိလက်ဖြင့် (ကိုယ်တိုင်) လှူပါမူ၊ လွှင့်ပစ် သကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ လှူပါမူ၊ ကံကံ၏ အကျိုးရှိ၏ဟု အယူရှိ၍ လှူပါမူ အလှူ၏ အကျိုးဖြစ်လေရာတိုင်း၌ မွန်မြတ်သော အစာကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညွတ်၏၊ မွန်မြတ်သော အဝတ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညွတ်၏၊ မွန်မြတ်သော ယာဉ်ကို သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညွတ်၏၊ မွန်မြတ်သော ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၌ သုံးဆောင်ရန် စိတ်ညွတ်၏၊ ထိုအလှူရှင်၏ သားမယား ကျွန် အစေခံ အလုပ်သမားတို့သည်လည်း (ပြောစကားကို) နာခံလိုကုန်၏၊ နားထောင်ကုန်၏၊ သိရန် စိတ်ကို ထားကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ သူကြွယ် ရိုရိုသေသေ ပြုအပ်ကုန်သော (ကောင်းမှု) ကံတို့၏ အကျိုးသည် ဤသို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ် ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဝေလာမမည်သော ပုဏ္ဏား (ဟု) ရှိခဲ့ဖူး၏၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် ဤမျှကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့၏၊ ငွေဖြင့် ပြည့်သော ရွှေခွက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ရွှေဖြင့် ပြည့်သော ငွေခွက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြည့်သော ကြေးခွက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ရွှေတန်ဆာ ရွှေတံခွန် ရွှေကွန်ရက် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော ဆင် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ခြသေ့်ရေ ကျားရေ သစ်ရေ ပဏ္ဍုကမ္ဗလာတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်ကုန်သော ရွှေတန်ဆာ ရွှေတံခွန် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော ရထား ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးခင်း အပ်ကုန်သော ငွေ(နို့ရေခံ) ခွက်ရှိကုန်သော နွားမ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ပတ္တမြား နားတောင်းဝတ်သော အမျိုးသမီး ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ မွေးရှည် ကော်ဇောကြီး သားမွေးဖြူအခင်း ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်းဖြင့် ခင်းအပ်ကုန်သော၊ ဝံပိုင့်ရေ အခင်းမြတ်, (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနှစ်ဖက် ရှိကုန်သော

ပလ္လင် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ခေါမမည်သော ပုဆိုး သိမ်မွေ့သော ပိုးချည်အဝတ် သိမ်မွေ့သော ဝါချည် အဝတ် ကုဋေရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့ကို လှူခဲ့၏၊ ထမင်းခဲဖွယ် စားဖွယ် လျက်ဖွယ် သောက်ဖွယ်ကို လှူခြင်း၌ကား ဆိုဖွယ်မရှိ မြစ်ရေ စီးသကဲ့သို့ ထင်ရကုန်၏။ သူကြွယ် "ထိုအခါက ဖြစ်ခဲ့သော ထိုကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့သော ဝေလာမပုဏ္ဏားဟူသည် အခြားသူ ဖြစ်တန်ရာ၏" ဟု သင့်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏၊ သူကြွယ် ထိုအကြောင်းကို ဤသို့ မမှတ်လင့်၊ ငါသည် ထိုအခါက ဝေလာမပုဏ္ဏား ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏၊ ငါသည် ထိုကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့၏။ သူကြွယ် ထိုအလှူ၌ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိခဲ့၊ တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ မြတ်သော အလှူကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့။

သူကြွယ် ဝေလာမပုဏ္ဏားသည် အကြင် ကြီးကျယ်သော အလှူကို လှူခဲ့၏။ အကြင် တစ်ဦး တစ်ယောက်သည်ကား အယူပြည့်စုံသူ သောတာပန်တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ ထိုသောတာပန်တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရခြင်းသည် ထိုဝေလာမပုဏ္ဏား၏ အလှူကြီးထက် သာ၍ အကျိုးကြီး၏။ အကြင်သူသည် သောတာပန် တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား သကဒါဂါမ်တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ ဤသကဒါဂါမ် တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရခြင်းသည် ထိုသောတာပန် တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရခြင်းထက် သာ၍ အကျိုးကြီး၏။ အကြင်သူသည် သကဒါဂါမ်တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား အနာဂါမ် တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည် အနာဂါမ်တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ရဟန္တာ တစ်ပါးကို ကျွေးမွေးရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည် ရဟန္တာတစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူ သည်ကား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးကို ကျွေးမွေးရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည် ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါတစ်ရာကို ကျွေးမွေး ရာ၏၊ အကြင် သူသည်ကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ကျွေးမွေးရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည်ကား မြတ်စွာဘုရား အမျူး ရှိသော ရဟန်း သံဃာကို ကျွေးမွေးရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည်ကား အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော သံဃာကို ရည်ညွှန်း၍ ကျောင်းဆောက်ရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည်ကား ကြည်ညိုစိတ် ရှိသဖြင့် ဘုရား တရား သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာ ဟု ဆည်းကပ်ရာ၏။ပ။ အကြင်သူသည်ကား ကြည်ညိုစိတ် ရှိသဖြင့် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ် သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု (ဟူသော) သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ရာ၏။ အကြင် သူသည်ကား အယုတ်သဖြင့် နို့သာ တစ်ရှူခန့်မျှ အချိန်လောက် မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများရာ၏၊ (အကြင် သူသည်ကား လက်ဖျစ် တစ်တွက်ခန့်မျှ အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရာ၏၊ ဤလက်ဖျစ် တစ်တွက်ခန့် အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများခြင်းသည် ထိုမေတ္တာ ပွါးများခြင်းထက်သာ၍ အကျိုးကြီး၏။ သူကြွယ် ဝေလာမပုဏ္ဏားသည် အကြင် အလှူကြီးကို လှူခဲ့၏၊ အကြင်သူသည်ကား အယူ ပြည့်စုံသူ (သောတာပန်) တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် အယူပြည့်စုံသူ (သောတာပန်) တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား သကဒါဂါမ် တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် သကဒါဂါမ် တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား အနာဂါမ်တစ်ဦးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင် သူသည် အနာဂါမ်တစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ရဟန္တာတစ်ပါးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် ရဟန္တာတစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တစ်ပါးကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ရာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူသည် ဘုရားအမျူးရှိသော သံဃာကို ကျွေးမွေးရာ၏၊ အကြင်သူ သည်ကား အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော သံဃာကို ရည်ညွှန်း၍ ကျောင်းဆောက်ရာ၏၊ အကြင်သူသည် ကြည်ညိုစိတ်ရှိသဖြင့် ဘုရား တရား သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာ ဟု ဆည်းကပ်ရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား ကြည်ညိုစိတ်ရှိသဖြင့် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှုဟူသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ရာ၏၊ အကြင်

သူသည် နံ့သာ တစ်ရှူခန့်မျှ အချိန်လောက် မေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများရာ၏၊ အကြင်သူသည်ကား လက်ဖျစ် တစ်တွက်ခန့်မျှ အချိန်လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများရာ၏၊ ဤလက်ဖျစ် တစ်တွက်ခန့်မျှ အချိန် လောက် အနိစ္စသညာကို ပွါးများခြင်းသည် ထိုမေတ္တာစိတ်ကို ပွါးများခြင်းထက် သာ၍ အကျိုးကြီး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် သီဟနာဒဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တာဝါသဝဂ် ===

၁ - တိဌာနသုတ်

၂၁။ ရဟန်းတို့ ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေလူတို့သည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူ လူတို့ကို လည်းကောင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။ အဘယ်အကြောင်း သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - တပ်မက်မှု 'တဏှာ' မရှိကြကုန်၊ (ငါ့ပစ္စည်းဟု) သိမ်းဆည်းမှု မရှိကုန်၊ အနှစ် တစ်ထောင် ဟူသော အသက်မြဲခြင်း ဂုဏ်ထူး ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဥတ္တရ ကုရုကျွန်း နေလူတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ 'ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း' သူလူတို့ကို လည်း ကောင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဥတ္တရကု ရုကျွန်းနေ လူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူလူတို့ကို လည်းကောင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။ အဘယ် အကြောင်း သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ - နတ်အသက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နတ်အဆင်းဖြင့် လည်း ကောင်း၊ နတ်ချမ်းသာဖြင့် လည်းကောင်း သာလွန်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေလူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူ လူတို့ကို လည်း ကောင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူ လူတို့သည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေ လူတို့ကို လည်းကောင်း၊ တာဝတိံသာနတ်တို့ကို လည်းကောင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန် ၏။ အဘယ် အကြောင်း သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ - ရဲရင့်ကုန်၏၊ (ခိုင်မြဲသော) သတိရှိကုန်၏၊ ဤကျွန်း၌ မြတ်သော အကျင့် 'အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်' ကို ကျင့်သုံးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း သူ လူတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရကုရုကျွန်းနေလူတို့ကို လည်းကောင်း လွှမ်းမိုး သာလွန်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကနိပါတ် ===

၂ - အဿခဋုက်သုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ မြင်းငယ်သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားငယ်သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ အာဇာနည်မြင်းကောင်း၊ သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ မြင်းငယ်သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မြင်းငယ်သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားငယ်သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားငယ်သည်ကား လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောကျ်ားငယ်သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ)တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိမြင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါ ဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် တွန့်ဆုတ်၏၊ မဖြေဆိုနိုင်၊ ဤသို့ မဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်းမရှိ ဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို မရ၊ ဤပစ္စည်းလေးပါး မရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်မရှိ ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောကျ်ားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ပ။ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ)တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော်

ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်း ဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကိုကား မရ၊ ဤသို့ မရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်မရှိ ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခသစ္စာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ပ။ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ)တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဤသို့ သိခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်း ဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသို့ ရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောက်ျားငယ်သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုး ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းအချို့သည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မြင်းတို့၌ လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောက်ျားသုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ယောက်ျားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောက်ျားအချို့သည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောက်ျားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောက်ျားသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုး 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဩပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထိုဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ဤသို့ သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး' တို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်းဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသို့ ရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောက်ျားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောက်ျားတို့၌ လွန်ကဲသော ယောက်ျားသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အာဇာနည်မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အာဇာနည်ယောက်ျားကောင်း သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော အာဇာနည်ယောက်ျားကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အာဇာနည်ယောက်ျားကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား မရှိသော (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ပြည့်စုံစေလျက် နေ၏၊ ဤသို့ ပြည့်စုံခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသို့ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်း ဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသို့ ရခြင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အာဇာနည်ယောက်ျားကောင်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အာဇာနည်ယောက်ျားကောင်း သုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကဝါသဝဂ် ===

၃ - တဏှာမူလကသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ တဏှာ အရင်းခံရှိသော တရားကိုးမျိုးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ တဏှာ အရင်းခံရှိသော တရား ကိုးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ် တို့နည်း ဟူမူ -

တဏှာကိုစွဲ၍ ရှာမှီးခြင်း (ဖြစ်၏)၊

ရှာမှီးခြင်းကိုစွဲ၍ ရခြင်း (ဖြစ်၏)၊

ရခြင်းကိုစွဲ၍ (ကြံစည်) ဆုံးဖြတ်ခြင်း (ဖြစ်၏)၊

(ကြံစည်) ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ ဆန္ဒရာဂ (ဖြစ်၏)၊

ဆန္ဒရာဂကိုစွဲ၍ ငါ ငါ့ဟာ ဟု အားကြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်း (ဖြစ်၏)၊

အားကြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ သိမ်းဆည်းခြင်း (ဖြစ်၏)၊

သိမ်းဆည်းခြင်းကိုစွဲ၍ ဝန်တိုခြင်း (ဖြစ်၏)၊

ဝန်တိုခြင်းကို စွဲ၍ စောင့်ရှောက်ခြင်း (ဖြစ်၏)၊

စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တုတ်ကိုင်ခြင်း လက်နက်ကိုင်ခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း စကားများခြင်း နင် သင် (ဟုဆိုခြင်း) ကုန်းတိုက်ခြင်း အမှားပြောခြင်း ဟူသော များစွာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား တဏှာ အရင်းခံရှိသော တရားကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တာဝါသဝဂ် ===

၄ - သတ္တာဝါသသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ အချို့သော နတ် အချို့သော ဝိနိပါတိကနှင့် လူတို့ ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ပဌမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ပဌမစျာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ဒုတိယ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား တတိယ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ သုဘကိဏှာဘုံ၌ ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား စတုတ္ထ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ပြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ သညာ မရှိကုန်သော အာရုံကို ခံစားမှု မရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ပဉ္စမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ဆဋ္ဌ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား သတ္တမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား အဋ္ဌမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား နဝမ သတ္တဝါတို့၏ နေရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သတ္တဝါတို့၏ နေရာကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကဝဂ် ===

၅ - ပညာသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီးသောအခါ ထိုရဟန်းအား "ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ ဟု (ငါ) သိ၏" ဟု ဤစကားကို ဆိုရန်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သနည်းဟူမူ - "ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂကင်း၏" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသ ကင်း၏" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟ ကင်း၏" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂနှင့် တကွ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ကာမဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရူပဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် အရူပဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ" ဟု ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ ထိုရဟန်းအား "ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ ဟု (ငါ) သိ၏" ဟူ၍ ဤစကားကို ဆိုရန် သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကနိပါတ် ===

၆ - သိလာယူပသုတ်

၂၆။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏ - “ငါ့သျှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ‘ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ’ ဟု ငါသိ၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

ဤသို့ မိန့်ဆိုလတ်သော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - “ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ‘ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ’ ဟု ငါသိ၏ ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟောသည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ‘ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ’ ဟု ငါသိ၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤသို့သာ တရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - “ငါ့သျှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ‘ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ’ ဟု ငါသိ၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - “ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ ဟု ငါသိ၏ ဟူသော ဤ စကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟောသည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ အခြား(ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ ဟု ငါသိ၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤသို့သာ တရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ -“ငါ့သျှင်တို့ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သောအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ‘ဖြစ်မှု ‘ဇာတိ’ ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ’ ဟု ငါသိ၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟော၏ (ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်စန္ဒိကာပုတ္တအား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - "ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ)ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ ဟု ငါ သိ၏ ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤတရားကို ဟောသည် မဟုတ်။ ငါ့သျှင် စန္ဒိကာပုတ္တ ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းတို့အား ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သော အခါ၌ ထိုရဟန်းအား ဖြစ်မှု 'ဇာတိ' ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (ကိစ္စ) ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ အခြား (ပြုဖွယ်ကိစ္စ) မရှိတော့ပြီ ဟု ငါသိ၏" ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏ ဟု ဤသို့သာ တရားကို ဟော၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်သနည်းဟူမူ - "ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂကင်း၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသကင်း၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟကင်း၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ"ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် မောဟနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ကာမဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် ရူပဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ "ငါ၏ စိတ်သည် အရူပဘဝ အလို့ငှါ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား လွန်ကဲကုန်သော မျက်စိဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့သည် မျက်စိအား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လာကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို (ထိုရူပါရုံတို့သည်) မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မရောနှောသည်သာ ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုရူပါရုံ၏ အပျက်ကိုသာ ရှု၏။ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား မြေဝင်ရှစ်တောင် မြေပေါ် ရှစ်တောင်အားဖြင့် တစ်ဆယ့်ခြောက် တောင်ရှိသော ကျောက်တိုင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ အရှေ့အရပ်မှ ပြင်းစွာသော လေပြင်းမုန်တိုင်း လာစေကာမူ ထိုကျောက်တိုင်ကို မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ပြင်းစွာ မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ထို့ပြင် အနောက်အရပ်။ ထို့ပြင် မြောက်အရပ်။ ထို့ပြင် တောင်အရပ်မှ ပြင်းစွာသော လေပြင်းမုန်တိုင်း လာစေကာမူ ထိုကျောက်တိုင်ကို မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ပြင်းစွာ မလှုပ်စေနိုင်ရာ၊ ထိုသို့ မလှုပ်စေနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ငါ့သျှင် မြေဝင်နက်သည်၏ အဖြစ် ကျောက်တိုင်ကို ကောင်းစွာ စိုက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ငါ့သျှင် ဤအတူ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား လွန်ကဲကုန်သော မျက်စိဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့သည် မျက်စိအား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လာကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို (ထိုရူပါရုံတို့သည်) မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မရောနှောသည်သာ ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုရူပါရုံ၏ အပျက်ကိုသာ ရှု၏။ လွန်ကဲကုန်သော နားဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့သည်။ နှာခေါင်းဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ လျှာဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့သည်။ ကိုယ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဓမ္မာရုံတို့သည် စိတ်အား ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လာကြစေကာမူ ထိုရဟန်း၏ စိတ်ကို (ထိုဓမ္မာရုံတို့သည်) မလွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မရောနှောသည်သာ ဖြစ်၏၊ တည်တံ့၏၊ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထိုဓမ္မာရုံ၏ အပျက်ကိုသာ ရှု၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တာဝါသဝဂ် ===

၇ - ပဉ္စမ ဝေရသုတ်

၂၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - သူကြွယ် အကြင် အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ သောတာပတ္တိအင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆိုခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ (ငါသည်) “ငရဲ ကုန်ပြီးသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ပြိတ္တာဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲ ကျခြင်းသဘော မရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္ဗောဓိ (အထက်မဂ်) ဉာဏ် လျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏” ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏။ အဘယ်ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ ငြိမ်းကုန်သနည်းဟူမူ - သူကြွယ် သူ့အသက် သတ်သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ သူကြွယ် အရှင် မပေးအပ် သော ဥစ္စာကို ယူသူသည်။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သူသည်။ မဟုတ်မမှန် ပြောသူသည်။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်သူသည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းကို လည်း ခံစားရ၏။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက် ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ဤဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေး ကုန်၏။ အဘယ်မည်သော သောတာပတ္တိအင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်း ဟူမူ- သူကြွယ် ဤသာသနာ တော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင် ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏ - “ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံ သောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု (ယုံကြည်၏)။

တရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏ - “မြတ်စွာဘုရားဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊

အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း"ဟု (ယုံကြည်၏)။

သံဃာ၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏ - "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးအရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူသော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု (ယုံကြည်၏)။

မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော၊ တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကိုဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သူကြွယ် အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆိုခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ (ငါသည်) "ငရဲ ကုန်ပြီးသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ပြိတ္တာဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲကျခြင်း သဘော မရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္ဗောဓိ (အထက်မဂ်) ဉာဏ်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကနိပါတ် ===

၈ - ဒုတိယ ဝေရသုတ်

၂၈။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ သောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆိုခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ (ငါသည်) "ငရဲ ကုန်ပြီးသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ပြိတ္တာဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲကျခြင်း သဘောမရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္ဗောဓိ (အထက်မဂ်) ဉာဏ်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏။ အဘယ် ဘေးရန်ငါးမျိုးတို့ ငြိမ်းအေးကုန်သနည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ သူ့အသက် သတ်သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူအား။ပ။ ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ရဟန်းတို့ အရှင် မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူသူသည်။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်သူသည် ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း ပွါး၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန်လည်း မပွါး၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးရန် လည်း မပွါး၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်မှ ရှောင်ကြဉ်သူအား ဤသို့လျှင် ထိုဘေးရန်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ဤဘေးရန် ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏။ အဘယ် သောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တရား၌။ပ။ သံဃာ၌။ပ။ မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော၊ တဏှာ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဤသောတာပတ္တိ အင်္ဂါလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤဘေးရန်ငါးမျိုးတို့သည် ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ဤသောတာပတ္တိအင်္ဂါ လေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုအခါ ထိုအရိယာတပည့်သည် (ပြောဆိုခြင်းငှါ) အလိုရှိခဲ့မူ (ငါသည်) "ငရဲကုန်ပြီးသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ပြိတ္တာဘဝ ကုန်ပြီးသူ၊ ဖရိုဖရဲကျရာ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိကုန်ပြီးသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ ဖရိုဖရဲကျခြင်း သဘော မရှိ၊ မြဲ၏၊ သမ္ဗောဓိ (အထက်မဂ်) ဉာဏ်လျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိ၏" ဟု မိမိသည်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြောဆိုနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကနိပါတ် ===

၉ - အာဃာတဝတ္ထုသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း 'အာဃာတဝတ္ထု'တို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -

"ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊

"ငါ ချစ်ခင် နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီဟု။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏၊

"ငါ မချစ်ခင် မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု ရန်ငြိုးဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း 'အာဃာတဝတ္ထု' တို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တကနိပါတ် ===

၁၀ - အာဃာတပဋိဝိနယသုတ်

၃၀။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုး ဖြေကြောင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ၊ ထိုအကျိုး မဲ့ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏၊ "ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ "ငါချစ်ခင် နှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုအကျိုးမဲ့ ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ "ငါမချစ်ခင် မနှစ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ပြုဖူးပြီ။ပ။ အကျိုးကို ပြုနေဆဲ။ပ။ အကျိုးကို ပြုလိမ့်မည် ဟု ထိုအကျိုး ပြုခြင်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်၌ (တားမြစ်ရန်) အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း" ဟု ရန်ငြိုးကို ဖြေ၏။ ရဟန်းတို့ ရန်ငြိုး ဖြေကြောင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - သတ္တာဝါသဝဂ် ===

၁၁ - အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမသညာသည် ချုပ်၏၊ ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' သည် ချုပ်၏၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပသညာသည် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ သညာ ဝေဒနာတို့ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သညာသည် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာသည် လည်းကောင်း ချုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်းတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

သံကးခုမြောက် သတ္တာဝါသဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၁ - အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ်

၃၂။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော တရားတို့သည် ဤကိုးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန၊ အာကိဉ္စညာယတန၊ နေဝသညာနာသညာယတန၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော တရားကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၂ - အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ ဤအစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော သမာပတ် 'စျာန်' ကိုးမျိုးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော သမာပတ် ကိုးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ အကြင် ဌာန၌ ကာမတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသာကာမတို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(စျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာန၌ ကာမတို့သည် ချုပ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကာမတို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤပဌမစျာန်၌ ကာမတို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကာမတို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင် ဌာန၌ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို (ဒုတိယစျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာန၌ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' တို့သည် ချုပ်ကုန်

သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ထိုကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်” ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤဒုတိယဈာန်၌ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့သည် ချုပ်ကုန်၏၊ ထို(ဒုတိယဈာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏”ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏” ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင် ဌာန၌ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ သည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(ဈာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာန၌ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ သည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်” ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ကိုလည်း တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤတတိယဈာန်၌ နှိမ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’သည် ချုပ်၏၊ ထို(တတိယဈာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏” ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏” ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင် ဌာန၌ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(စတုတ္ထဈာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာန၌ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်” ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာသည် ချုပ်၏၊ ထို(စတုတ္ထဈာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ချမ်းသာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် “ကောင်းလှပေ၏” ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ “ကောင်းလှပေ၏” ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင်ဌာန၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ သည် ချုပ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း (ကသိုဏ်း) ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(ဈာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ “အဘယ်ဌာန၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း (ကသိုဏ်း) ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်” ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို “ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ကသိုဏ်း)ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’ တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ‘ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ’ ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်

သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို(အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ရ) ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင် ဌာန၌ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(ဝိညာဏဉ္စာယတန)စျာန်အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာန၌ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါ မမြင်" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'ဝိညာဏ်သည် အဆုံး မရှိ' ဟု ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဤ(ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်)၌ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို (ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကာသာနဉ္စာယတန သညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင်ဌာန၌ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(စျာန်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာန၌ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဝိညာဏဉ္စာ ယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါ မမြင်" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'တစ်စုံ တစ်ခုမျှမရှိ' ဟု အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤ(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်)၌ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သောတရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင်ဌာန၌ အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကိဉ္စညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(စျာန်)အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာန၌ အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကိဉ္စညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါ မမြင်" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ကပ်ရောက်၍ နေ၏။ ဤ(နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်)၌ အာကိဉ္စညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို(နေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်ရ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း အာကိဉ္စညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော

တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ အကြင်ဌာန၌ နေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နေဝသညာနာသညာယ တနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏၊ စင်စစ် ထိုအသျှင်တို့သည် ထို(နိရောဓသမာပတ်) အင်္ဂါဖြင့် မဆာလောင်ကုန်၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ငါဆို၏။ "အဘယ်ဌာန၌ နေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် ချုပ်သနည်း၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်သနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမသိ၊ ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဤသို့ ဆိုလာခဲ့မူ ထိုသူကို "ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤ(သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ်) ၌ နေဝသညာနာသညာယတနသညာသည် ချုပ်၏၊ ထို(သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ်ဝင်စားသူ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း နေဝသညာနာသညာယတနသညာကို ချုပ်စေ ချုပ်စေ၍ နေကြကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် မစဉ်းလဲသူ မလှည့်ပတ်တတ်သူသည် "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ် သော တရားကို နှစ်ခြိုက်ရာ၏၊ ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ "ကောင်းလှပေ၏" ဟူ၍ ဟောအပ်သော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ ရှိခိုးလျက် လက်အုပ်ချီကာ ဆည်းကပ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အစဉ် အတိုင်း (ဝင်စားသောအားဖြင့်) နေအပ်သော သမာပတ် 'စျာန်' ကိုးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၃ - နိဗ္ဗာနသုခသုတ်

၃၄။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် တို့ ဤနိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤနိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏" ဟု မိန့်ဆို၏။ ဤသို့ မိန့်ဆို လတ်သော် အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား -"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ခံစားမှု မရှိသော နိဗ္ဗာန် ၌ ချမ်းသာကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် ခံစားမှု မရှိသော ဤနိဗ္ဗာန်၌ ဤခံစားမှု မရှိခြင်းသည်ပင် ချမ်းသာ မည်၏။ ငါ့သျှင် ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ - အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သော သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော ရူပါရုံတို့ လည်းကောင်း။ နားဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့ လည်းကောင်း။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့ လည်း ကောင်း။ လျှာဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့ လည်းကောင်း။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေအပ်ကုန် ချစ်ဖွယ်သော သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော ကိုယ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်းကောင်းတည်း၊ ငါ့သျှင် ဤသည်တို့ကား ကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့တည်း။ ဤကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကို စွဲ၍ ချမ်းသာမှု 'သုခ' ဝမ်းမြောက်မှု 'သောမနဿ' သည် ဖြစ် ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ကာမချမ်းသာ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ

(ပဌမစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ထိုကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(ဒုတိယစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ထိုကြံစည်မှု 'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(တတိယစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်း သည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ထိုနှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(စတုတ္ထစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ထိုမှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် (ကသိုဏ်း) ရုပ်၌ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ'တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(စျာန်ဝင်စား)နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းအား ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်

တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ”ဟု ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှုဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ် လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤ (နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုရဟန်းအား အာကိဉ္စညာယတနသညာနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အာကိဉ္စညာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်မူ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ယင်းနာကျင်မှုကို ဆင်းရဲ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် အကြင်အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံး၀လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျှင် အကြင် အကြောင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ၏။ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း ထိုနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို သိအပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၄ - ဂါဝီဥပမာသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိုက်မဲသော မကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကို မသိသော မညီညွတ်သော တောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မလိမ္မာသော တောင်၌ ကျက်စားသော နွားမသည် ရှိ၏။ ထိုနွားမအား “ငါသည် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဖူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဖူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုနွားမသည် ရှေ့ခြေကို ကောင်းစွာ ထောက်တည်နိုင်အောင် မထားဘဲ နောက်ခြေကို ကြွရာ၏၊ ထိုနွားမသည် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်သို့လည်း မရောက်နိုင်ရာ၊ မစားဖူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း မစားရရာ၊ မသောက်ဖူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း မသောက်ရရာ၊ “ငါသည် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဖူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဖူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ကြံစည်ခဲ့ရာ ဖြစ်သော နေရင်း အရပ်သို့လည်း ချမ်းသာစွာ ပြန်မရောက်ရာ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုနွားမသည် မိုက်မဲ၍ မကျွမ်းကျင်ဘဲ စားကျက်ကို မသိဘဲ မညီညွတ်သော တောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မလိမ္မာဘဲလျက် တောင်၌ ကျက်စားသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ မိုက်မဲသော မကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကို မသိသော မလိမ္မာသော ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(ဈာန်)နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မမှီဝဲ မပွါးများ ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုကောင်းစွာ တည်တံ့အောင် မဆောက်တည်။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မစွမ်းနိုင်။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရန် မစွမ်းနိုင်။ ရဟန်းတို့ မိုက်မဲသော မကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကို မသိသော မညီညွတ်သော တောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ မလိမ္မာသော တောင်၌ ကျက်စားသော ထိုနွားမ ကဲ့သို့ ဤရဟန်းကို နှစ်ပါးစုံမှ လျောကျ ပျက်စီးသူ နှစ်ပါးစုံမှ ယုတ်လျော့သူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပညာရှိသော ကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကို သိသော မညီညွတ်သော တောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ လိမ္မာသော တောင်၌ ကျက်စားသော နွားမသည် ရှိ၏။ ထိုနွားမအား “ငါသည် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဖူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း စားရမူ မသောက်ဖူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုနွားမသည် ရှေ့ခြေကို ကောင်းစွာ ထောက်တည်နိုင်လောက်အောင် ထားလျက် နောက်ခြေကို ကြွရာ၏၊ ထိုနွားမသည် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်နိုင်ရာ၏၊ မစားဖူးသေးသော မြက်တို့ကို လည်း စားရရာ၏၊ မသောက်ဖူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရရာ၏၊ “ငါသည် မရောက်ဖူးသေးသော အရပ်သို့လည်း ရောက်ရမူ မစားဖူးသေးသော မြက်တို့ကိုလည်း

စားရမှု မသောက်ဖူးသေးသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု ကြံစည်ခဲ့ရာ ဖြစ်သော နေရင်း အရပ်သို့လည်း ချမ်းသာစွာ ပြန်ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ နွားမသည် ပညာရှိသည် ကျွမ်းကျင်သည် စားကျက်ကို သိသည် မညီညွတ်သော တောင်၌ လှည့်လည်ခြင်းငှါ လိမ္မာသည် ဖြစ်၍ တောင်၌ ကျက်စားသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ ပညာရှိသော ကျွမ်းကျင်သော စားကျက်ကို သိသော လိမ္မာသော ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(စျာန်)နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့ နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ကပ်ရောက်၍ နေရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဒုတိယစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(ဒုတိယစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား ငါသည် “နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေရပါမူ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားရပါမူ အကြင် (တတိယစျာန်)ကြောင့် ထိုသူကို ‘လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ’ ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တတိယစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ကိုလည်း တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(တတိယစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား “ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းမြောက်မှု နှလုံးမသာယာမှုတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် စတုတ္ထစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့် ။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(စတုတ္ထစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန် များစွာပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် (ကသိုဏ်း) ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက် ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’ တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနတ္တသညာ’တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ‘ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ’ ဟု ပွါးများ၍ အာကာသာ နဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေရပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ ရုပ်၌ မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက် ခြင်းကြောင့်။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(အာကာသာ နဉ္စာယတနစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့ နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ‘ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ’ ဟု ပွါးများလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ‘ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ’ ဟု ပွါးများလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်) နိမိတ်ကို

အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန် များစွာပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့ နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ' ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'တစ်စုံ တစ်ခုမျှမရှိ' ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့ နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။

ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို မထိပါးစေဘဲ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို(နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်) နိမိတ်ကို အထပ်ထပ် မှီဝဲ၏၊ ပွါးများ၏၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့နိုင်လောက်အောင် ဆောက်တည်၏။ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်လျက်နေရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို မထိပါးစေဘဲ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ထိုထိုစျာန်ကိုသာလျှင် ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏၊ ထလည်း ထ၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် နူးညံ့၏၊ ပျော့ပျောင်း၏၊ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသော စိတ်ဖြင့် အတိုင်းအရှည် ပမာဏ မရှိသော သမာဓိသည် ပွားစေအပ်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိုင်းအရှည် ပမာဏ မရှိသော ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ပြီးသော သမာဓိဖြင့် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ မျက်မှောက် ပြုသင့်သော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏။ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံစျာန် ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်(အဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် "တစ်ပါးမက (များစွာ)သော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို ပြီးစေလို၏၊ တစ်ပါးတည်း ဖြစ်လျက် များစွာ ဖြစ်လို၏၊ များစွာ ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ပါးတည်း ဖြစ်လို၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်၏ အခြေခံစျာန် ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်' ဖြင့်။ပ။ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်၏အခြေခံစျာန် ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလို၏၊ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "တပ်မက်မှု 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း "တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကင်းသောစိတ်" ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း "တွေဝေမှု 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်" ဟု သိလို၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း။ ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း။ မလွတ်

မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း "မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်" ဟု သိလို၏ ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်၏ အခြေခံချာန်ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့လို၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့လို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်၏ အခြေခံချာန်ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် "အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့်ယခုဘဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏ အခြေခံချာန်ဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်)သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် "အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးမြတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိပါမူ (ရှေးအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အရဟတ္တဖိုလ်၏ အခြေခံ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဟူသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထိုထိုအရာ၌ပင် သက်သေထိုက်သည်၏ အဖြစ် (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၅ - ဈာနသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ ပဌမဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ ဒုတိယဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ တတိယဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ စတုတ္ထဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏။ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏။ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါ ဆို၏။ "ရဟန်းတို့ ပဌမဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏" ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမဈာန်၌

ပါဝင်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါ သဘောဖြင့် အိုင်းအမာ သဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာ သဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည' သဘောဖြင့် အနတ္တ သဘောဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏" ဟု အမြိုက်ဓာတ်(နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့မူ ထိုတရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ) ရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘောမရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လေးသမားသည် လည်းကောင်း၊ လေးသမားတပည့်သည် လည်းကောင်း မြက်ဖြင့် (ပြုလုပ်သော) ယောက်ျားရုပ်၌ ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကို ပြု၍ ထိုသူသည် အခါတစ်ပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့်ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမစျာန်၌ (ပါဝင်သော) ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါ သဘောဖြင့် အိုင်းအမာ သဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာ သဘောဖြင့် ပြင်ပ'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည' သဘောဖြင့် အနတ္တ သဘောဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏" ဟု အမြိုက်ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုပဌမစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ တပ်မက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ)ရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းရှိသူ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘော မရှိသူ ဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ ပဌမစျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏" ဟူသော ဤစကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ "ရဟန်းတို့ ဒုတိယစျာန်ကို မှီ၍လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ တတိယစျာန်ကို မှီ၍လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ စတုတ္ထစျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏" ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' ဆင်းရဲမှု 'ဒုက္ခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင် ဝမ်းမြောက်မှု 'သောမနဿ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲချမ်းသာ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထစျာန်၌(ပါဝင်သော) ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခ သဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာ သဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည' သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိ အားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန် တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏" ဟု အမြိုက်ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ(အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍

အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ) ရှိသူ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းရှိသူ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘော မရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လေးသမားသည် လည်းကောင်း၊ လေးသမားတပည့်သည် လည်းကောင်း မြက်ဖြင့် (ပြုလုပ်သော) ယောက်ျားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကို ပြု၍ ထိုသူသည် အခါတစ်ပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့် ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုစတုတ္ထဈာန်၌ (ပါဝင်သော) ရုပ် ဝေဒနာ။ပ။ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘော မရှိသူ ဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ စတုတ္ထဈာန်ကို မှီ၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏" ဟူသော ဤစကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ "ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏" ဟူသော စကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော) ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို အနိစ္စ သဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါ သဘောဖြင့် အိုင်းအမာသဘောဖြင့် ငြောင့် 'တံကျင်' သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ 'သူစိမ်း' သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း 'သုည' သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ "ပြုပြင်မှု အားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိ အားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန် တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏" ဟု အမြိုက်ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ မရောက်ခဲ့မူ အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ) ရှိသူ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းရှိသူ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘောမရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လေးသမားသည် လည်းကောင်း၊ လေးသမားတပည့်သည် လည်းကောင်း မြက်ဖြင့် (ပြုလုပ်သော) ယောက်ျားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကို ပြု၍ ထိုသူသည် အခါတစ်ပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့်ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ' တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ပွါးများလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော) ဝေဒနာ သညာ။ပ။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘောမရှိသူ ဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ငါဆို၏" ဟူသော စကားကို ဤအကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့၏။ "ရဟန်းတို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏" ဟူသော ဤစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယ တနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော) ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တရားတို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာ

သဘောဖြင့် ပြောင့် ‘တံကျင်’ သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ ‘သူစိမ်း’ သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း ‘သုည’ သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ “ပြုပြင်မှု အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏”ဟု အမြိုက်ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်)သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ) ရှိသူ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်း ရှိသူဖြစ်၍ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာ့ဘုံမှ တစ်ဖန် ပြန်လှည့်ခြင်း သဘော မရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လေးသမားသည် လည်းကောင်း၊ လေးသမားတပည့်သည် လည်းကောင်း မြက်ဖြင့် (ပြုလုပ်သော) ယောက်ျားရုပ်၌ဖြစ်စေ မြေပုံ၌ဖြစ်စေ လေ့ကျင့်မှုကို ပြု၍ ထိုသူသည် အခါတစ်ပါး၌ အဝေးပစ်နိုင်သူ တည့်တည့် ပစ်နိုင်သူ ကြီးကျယ်သော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သူ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု ပွါးများလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ (ပါဝင်ကုန်သော) ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို အနိစ္စသဘောဖြင့် ဒုက္ခသဘောဖြင့် ရောဂါသဘောဖြင့် အိုင်းအမာ သဘောဖြင့် ပြောင့် ‘တံကျင်’ သဘောဖြင့် ဆင်းရဲကြောင်း သဘောဖြင့် အနာသဘောဖြင့် ပြင်ပ ‘သူစိမ်း’ သဘောဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘောဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း ‘သုည’ သဘောဖြင့် အနတ္တသဘောဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတို့မှ စိတ်ကို နစ်စေ၍ “ပြုပြင်မှု အားလုံးငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို စွန့်ရာ တဏှာကုန်ရာ ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည် မြတ်၏” ဟု အမြိုက်ဓာတ် (နိဗ္ဗာန်) သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ တည်လျက် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်၏၊ အကယ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ မရောက်ခဲ့ပါမူ ထိုတရား၌ စွဲမက်ခြင်း ထိုတရား၌ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဥပပါတ် (ပဋိသန္ဓေ) ရှိသူ ထိုအာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းရှိသူ ထိုအာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘောမရှိသူ ဖြစ်၏။ “ရဟန်းတို့ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို မှီ၍လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ငါဆို၏” ဟူသော စကားကို ဤဆိုခဲ့ပြီး အကြောင်းကို စွဲ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သညာ သမာပတ်ရှိသည်နှင့် အမျှ (အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ထိုးထွင်း၍ သိမှု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအောက်စျာန်တို့ကို မှီ၍ဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်, သညာ ဝေဒယိတနိရောဓ (သမာပတ်)နှစ်မျိုးတို့ကိုကား သမာပတ် ဝင်စားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော သမာပတ်မှ ထခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝင်စား၍ ထ၍ (ငြိမ်သက်ကုန်၏၊ မြတ်ကုန်၏ဟု)ကောင်းစွာ ပြောကြား ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏ ဟူ၍ ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၆ - အာနန္ဒသုတ်

၃၇။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့ကို 'ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား "ငါ့သျှင်" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏ - ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဖွယ်ရှိပေ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏၊ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စင်ကြယ်ရန် အလို့ငှါ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန် အလို့ငှါ၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ ချုပ်ပျောက်ရန် အလို့ငှါ၊ (မဂ်) ဉာဏ်ကို ရရန်, နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါ ကျဉ်းမြောင်းရာ (လူ့ဘောင်)၌ (မဂ်ဖိုလ်) အခွင့်ရမှုကို လျှော်စွာ သိတော်မူ၏။ ထိုစက္ခုပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ရူပါရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုရူပါယတနကို မသိ။ ထိုသောတပသာဒသည် မပျက်စီး၊ သဒ္ဒါရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုသဒ္ဒါယတနကို မသိ။ ထိုဃာနပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ဂန္ဓာရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုဂန္ဓာယတနကို မသိ။ ထိုဇိဝှါပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ရသာရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုရသာယတနကို မသိ။ ထိုကာယပသာဒသည် မပျက်စီး၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်လည်း ထင်လာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနကို မသိ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဤသို့ မိန့်ဆိုလတ်သော် အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား -"ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သညာရှိလျက်ပင် ထိုအာရုံကို မသိလေသလော၊ သို့မဟုတ် သညာ မရှိ၍ မသိလေသလော" ဟု မေး၏။ ငါ့သျှင် သညာရှိလျက်ပင် ထိုအာရုံကို မသိ၊ သညာ မရှိ၍ မသိသည် မဟုတ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ်သညာဖြင့် သညာရှိလျက် ထိုအာရုံကို မသိသနည်း ဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးမှု၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာ ရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိ။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြား မရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာ ရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိ။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာ ရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိ။

ငါ့သျှင် အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် သာကေတမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ အဉ္စနတော၌ နေ၏။ ထိုအခါ ဇဋိလမြို့နေ ဘိက္ခုနီမသည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လျက် "အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အကြင် သမာဓိသည် (ရာဂသို့ လိုက်သောအားဖြင့်) မတိမ်းညွတ်၊ (ဒေါသသို့ လိုက်သောအားဖြင့်) မစွန့်ခွါ၊ ပြုပြင်မှုဖြင့် ဖိနှိပ်တားမြစ်၍ မတည်၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သောကြောင့် တည်၏၊ တည်သောကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲသောကြောင့် မတောင့်တ၊

အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ ဤသမာဓိကို အဘယ် အကျိုးရှိသည် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါ သနည်း” ဟုငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ ဆိုလတ်သော် ထိုငါသည် “နှမ အကြင် သမာဓိသည် မတိမ်းညွတ်၊ မစွန့်ခွါ၊ ပြုပြင်မှုဖြင့် ဖိနှိပ် တားမြစ်၍ မတည်။ လွတ်မြောက်သောကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့သောကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲသောကြောင့် မတောင့်တ။ ဤသမာဓိကို အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးရှိ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏” ဟု ဇဋိလမြို့နေ ဘိက္ခုနီမအား ဤစကားကို မိန့်ဆိုခဲ့ဖူး၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သညာ ရှိလျက်ပင်လည်း ထိုအာရုံကို မသိ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၇ - လောကာယတိကသုတ်

၃၈။ ထိုအခါ လောကာယတဝါဒရှိသူ ပုဏ္ဏားနှစ်ဦးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီး နောက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - အသျှင်ဂေါတမ ပူရဏကဿပသည် အလုံးစုံကို သိ၏၊ အလုံးစုံကို မြင်၏၊ “ငါသည် သွားနေစဉ် လည်းကောင်း၊ ရပ်နေစဉ် လည်းကောင်း၊ အိပ်နေစဉ် လည်းကောင်း၊ နိုးနေစဉ် လည်းကောင်း အမြဲမပြတ် ဉာဏ်အမြင် သည် ရှေးရှု တည်၏” ဟု အကြွင်းမဲ့ ဉာဏ်အမြင်ကို ဝန်ခံ၏။ ထိုပူရဏကဿပသည် “အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်ဖြင့် အဆုံးမရှိသော လောကကို ငါသည် သိလျက် မြင်လျက် နေ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ အသျှင် ဂေါတမ နာဋ၏သား ဤနိဂဏ္ဌသည်လည်း အလုံးစုံကို သိ၏၊ အလုံးစုံကို မြင်၏၊ “ငါသည် သွားနေစဉ် လည်းကောင်း၊ ရပ်နေစဉ် လည်းကောင်း၊ အိပ်နေစဉ် လည်းကောင်း၊ နိုးနေစဉ် လည်းကောင်း အမြဲ မပြတ် ဉာဏ်အမြင်သည် ရှေးရှုတည်၏” ဟု အကြွင်းမဲ့ ဉာဏ်အမြင်ကို ဝန်ခံ၏။ ထိုနိဂဏ္ဌသည် “အဆုံး မရှိသော ဉာဏ်ဖြင့် အဆုံးမရှိသော လောကကို ငါသည် သိလျက် မြင်လျက် နေ၏” ဟု ဤသို့ ဆို၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤဉာဏ်ဝါဒရှိသူ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက် ဝါဒရှိသူ နှစ်ဦးတို့တွင် အဘယ်သူသည် အမှန်ကို ဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် အမှားကို ဆိုပါသနည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ပုဏ္ဏားတို့ ဆိုင်းကြဦးလော့၊ “ဤဉာဏ် ဝါဒရှိသူ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက် ဝါဒရှိသူ နှစ်ဦးတို့တွင် အဘယ်သူသည် အမှန်ကို ဆိုပါသနည်း၊ အဘယ်သူသည် အမှားကို ဆိုပါသနည်း” ဟူသော ဤစကား ကို ရပ်ထားကြဦးလော့။ ပုဏ္ဏားတို့ သင်တို့အား တရားကိုသာ ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ပုဏ္ဏားတို့ ဥပမာသော်ကား လွန်ကဲသော အဟုန် လွန်ကဲသော ခြေလှမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားလေးယောက်တို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ရပ်တည်ကုန်ရာ၏၊ ထိုယောက်ျားတို့ကား (လေးအတတ်ကို) သင်ကြားပြီး၍ (လေးအတတ်၌) လက်ကျင့်ရပြီးသော မင်းအိမ်၌ လေးအတတ်ကို ပြပြီးသော မြဲမြံခိုင်ခံ့သော လေးရှိသော လေးသည်တော်သည် ခဲယဉ်းမှုမရှိ ပေါ့ပါးသော မြားဖြင့်

ထန်းပင်ရိပ်ကို ဖီလာကန့်လန့် လွန်စေသည့် ကာလ အပိုင်းအခြားနှင့်အမျှ တစ်ခုသော စကြာဝဠာကို ဖြတ်သန်း သွားနိုင်လောက်အောင် လျင်မြန်ခြင်း သဘောရှိသော အရှိန်အဟုန်နှင့် အရှေ့သမုဒ္ဒရာမှ အနောက် သမုဒ္ဒရာကို လွန်စေနိုင်သော သဘောရှိသည့် ခြေလှမ်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထိုအခါ အရှေ့ရပ်၌ ရပ်တည်သော ယောကျ်ားသည် "ငါသည် ခြေဖြင့် သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ရမည်" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် စားချိန် သောက်ချိန် ခဲချိန် လျက်ချိန်မှတစ်ပါး ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်မှု အိပ်မှု အပန်းဖြေမှုမှတစ်ပါး အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှိ၍ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်လျက် အနှစ်တစ်ရာ ပတ်လုံး သွားပြီးနောက် လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲ အကြား၌ သေရာ၏။ ထို့နောက် အနောက်အရပ်၌။ပ။ ထို့နောက် မြောက်အရပ်၌။ ထို့နောက် တောင်အရပ်၌ ရပ်တည်သော ယောကျ်ားသည် "ငါသည် ခြေဖြင့် သွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးသို့ ရောက်ရမည်" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ထိုသူသည် စားချိန် သောက်ချိန် ခဲချိန် လျက်ချိန်မှတစ်ပါး ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်မှု အိပ်မှု အပန်းဖြေမှုမှတစ်ပါး အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှိ၍ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်လျက် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး သွားပြီးနောက် လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲ အကြား၌ သေရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ပုဏ္ဏားတို့ "ဤကဲ့သို့ ပြေးသွားခြင်းဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို သိနိုင် မြင်နိုင် ရောက်နိုင်သည်" ဟု ငါမဆို။ ပုဏ္ဏားတို့ လောက၏ အဆုံးသို့ မရောက်ဘဲလျက်လျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်သည် ဟူ၍လည်း ငါ မဆိုသောကြောင့်ပင်တည်း။

ပုဏ္ဏားတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကို အရိယာဝိနည်း 'ဘုရားအဆုံးအမ' ၌ "လောက" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံ။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိကုန် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့တည်း။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကို အရိယာဝိနည်း 'ဘုရားအဆုံးအမ'၌ "လောက" ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ အခြားသူတို့သည် ထိုရဟန်းကို "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည် လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆိုကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆို၏။ ပုဏ္ဏားတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယစျာန်သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားသူတို့သည် "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆိုကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆို၏။ ပုဏ္ဏားတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားသူတို့သည် "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး"ဟု ဆိုကုန်၏။

ပုဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆို၏။

ပုဏ္ဏားတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုရဟန်းကို အခြားသူတို့သည် "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆိုကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ ငါသည်လည်း (ထိုရဟန်းကို) "ဤသူသည်လည်း လောက၌ အကျုံးဝင်၏၊ ဤသူသည်လည်း လောကမှ မထွက်မြောက်သေး" ဟု ဆို၏။ ပုဏ္ဏားတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ပုဏ္ဏားတို့ ဤရဟန်းကို "လောက၏ အဆုံးသို့ လာရောက်၍ လောက၏ အဆုံး၌ နေ၏၊ လောက၌ ကပ်ငြိ တွယ်တာမှု တဏှာကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်၏" ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၁ - ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား နတ်နှင့် အသုရာတို့ စစ်ပွဲသည် ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပွဲ၌ အသုရာတို့သည် အောင်မြင်ကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော နတ်တို့သည် မြောက်အရပ်သို့သာ ရှေးရှုပြေးကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ဖိ၍ လိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အား "အသုရာတို့သည် ဖိ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် နှစ်ကြိမ်မြောက်စစ်ပွဲကို လည်း အသုရာတို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သည် အသုရာတို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ရှုံးကုန်၏။ စစ်ရှုံးသော နတ်တို့သည်လည်း မြောက်အရပ်သို့သာ ရှေးရှု ပြေးကြကုန်သည်သာတည်း၊ အသုရာတို့သည် ဖိ၍ လိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်တို့အား "အသုရာတို့သည် ဖိ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် သုံးကြိမ်မြောက်စစ်ပွဲကိုလည်း အသုရာတို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သည် အသုရာတို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ နတ်တို့ သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော နတ်တို့သည် ကြောက်ကုန်ရကား (တာဝတိံသာ) နတ်ပြည်သို့သာ ဝင်ပြေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်ပြည်သို့ ပြန်ရောက်ကုန်သော နတ်တို့အား "ယခုအခါ ငါတို့သည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အသုရာတို့အားလည်း "ယခုအခါ နတ်တို့သည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ ငါတို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်" ဟု ဤအကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား နတ်အသုရာတို့ စစ်ပွဲသည် ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစစ်ပွဲ၌ နတ်တို့သည် အောင်မြင်ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော အသုရာတို့သည် တောင်အရပ်သို့သာ ရှေးရှု ပြေးကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ဖိ၍ လိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အသုရာတို့အား "နတ်တို့သည် ဖိ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် နှစ်ကြိမ်မြောက်စစ်ပွဲကိုလည်း နတ်တို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သည် နတ်တို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သာ အောင်မြင်ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ရှုံးကုန်၏။ စစ်ရှုံးသော အသုရာ တို့သည်လည်း တောင်အရပ်သို့သာ ရှေးရှုပြေးကုန်၏၊ နတ်တို့သည် ဖိ၍ လိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အသုရာတို့အား "နတ်တို့သည် ဖိ၍သာ လိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း စစ်ပွဲကို နတ်တို့နှင့် စစ်ခင်းရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသုရာတို့သည် နတ်တို့နှင့် စစ်ထိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း နတ်တို့သာ အောင်မြင် ကုန်၏၊ အသုရာတို့သည် ရှုံးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စစ်ရှုံးသော အသုရာတို့သည် ကြောက်ကုန်ရကား အသုရာပြည်သို့သာ ဝင်ပြေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အသုရာပြည်သို့ (ပြန်)ရောက်ကုန်သော အသုရာတို့အား "ယခုအခါ ငါတို့သည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ နတ်တို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နတ်တို့အားလည်း "ယခုအခါ အသုရာတို့သည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ ငါတို့သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်ကုန်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား "ယခုအခါ ငါသည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ မာရ်သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်အား

လည်း “ယခု အခါ ရဟန်းသည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ ငါသည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့။ တတိယဈာန်သို့။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ရဟန်းအား “ယခုအခါ ငါသည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ မာရ်သည် (မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်အားလည်း “ယခုအခါ ရဟန်းသည် ဘေးရန် လုံခြုံရာသို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် နေ၏၊ ငါသည်(မည်သို့မျှ) မပြုလုပ်နိုင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’တို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်း ကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနတ္တသညာ’တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို “မာရ်ကို အဆုံးပြု(စီရင်)သူ၊ မာရ်၏ မျက်စိကို အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်၏ မမြင်နိုင်ရာသို့ ရောက်သူ၊ လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု ‘တဏှာ’ ကို ကူးမြောက်သူ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို “မာရ်ကို အဆုံးပြု(စီရင်)သူ၊ မာရ်၏ မျက်စိကို အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်၏ မမြင်နိုင်ရာသို့ ရောက်သူ၊ လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု ‘တဏှာ’ ကို ကူးမြောက်သူ” ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၉ - နာဂသုတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် စားကျက်သို့ သွားစဉ် ဆင်ပေါက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်မတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်ရွှေတို့သည် လည်းကောင်း၊ နို့စို့ဆင်ငယ်တို့သည် လည်းကောင်း ရှေ့မှ ရှေ့မှ သွားကုန်၍ မြက်ညွန့်တို့ကို ချိုးကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် စားကျက်သို့ သွားစဉ် ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ့်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးတို့ကို ဆင်ပေါက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်မတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်ရွှေတို့သည် လည်းကောင်း၊ နို့စို့ဆင်ငယ်တို့သည် လည်းကောင်း စားကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသည်ဖြစ်စေ ရေဆိပ်မှ တက်သည်ဖြစ်စေ ဆင်ပေါက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်မတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆင်ရွှေတို့သည် လည်းကောင်း၊ နို့စို့ဆင်ငယ်တို့သည် လည်းကောင်း ရှေ့မှ ရှေ့မှ သွားကုန်၍ နှာမောင်းဖြင့် ရေကို မွှေနှောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ ရေဆိပ်မှ တက်သော် လည်းကောင်း၊ ဆင်မတို့သည် (ထိုဆင်ပြောင်ကြီး၏) ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် သွားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးအား -“ငါသည် ယခုအခါ ဆင်ပေါက်တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်မတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်ရွှေတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ နို့စို့ဆင်ငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်း ရောပြွမ်းသည် ဖြစ်၍ နေရ၏၊ အညွန့်ပြတ်သော မြက်တို့ကိုလည်း စားရ၏၊ ငါ ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ့်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးတို့ကိုလည်း (အခြားဆင်တို့က) စားကုန်၏၊ (ငါသည်) ရေနောက်တို့ကိုလည်း သောက်ရ၏၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ ရေဆိပ်မှ တက်သော် လည်းကောင်း ဆင်မတို့သည် ငါ၏ ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် သွားကုန်၏။ ငါသည် တစ်ကောင်တည်း သာလျှင် ဆင်အပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည် အခါတစ်ပါး၌ ဆင်အပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် တစ်ကောင်တည်း နေ၏၊ အညွန့် မပြတ်သော မြက်တို့ကိုလည်း စားရ၏၊ ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ့်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးကိုလည်း (အခြားဆင်တို့) မစားကြကုန်၊ မနောက်ကျုသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရ၏၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ ရေဆိပ်မှ တက်သော် လည်းကောင်း ဆင်မတို့သည် ထိုဆင်ပြောင်ကြီး၏ ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် မသွားကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တောနေ ဆင်ပြောင်ကြီးအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏ - “ငါသည် ရှေးအခါက ဆင်ပေါက်တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်မတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်ရွှေတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ နို့စို့ဆင်ငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်း ရောပြွမ်းသည် ဖြစ်၍ နေခဲ့ရပြီ၊ အညွန့် ပြတ်သော မြက်တို့ကိုသာ စားခဲ့ရပြီ၊ ငါ ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ့်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးကိုလည်း (အခြားဆင်တို့) စားကြကုန်၏၊ (ငါသည်) နောက်ကျုသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ခဲ့ရပြီ၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ ရေဆိပ်မှ တက်သော် လည်းကောင်း ဆင်မတို့သည် ငါ၏ ကိုယ်ကို တိုးဝှေ့လျက် သွားကြကုန်ပြီ၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ၌ ဆင်အပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် အဖော်မပါ တစ်ကောင်တည်းသာလျှင် နေရပေ၏။ အညွန့် မပြတ်သော မြက်တို့ကိုလည်း စားရ၏၊ ငါ ချိုး၍ ချိုး၍ နှိမ့်ချထားသော သစ်ခက်ကျိုးကိုလည်း (အခြားဆင်တို့) မစားကြကုန်၊ မနောက်ကျုသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ရ၏၊ ရေဆိပ်သို့ သက်ဆင်းသော် လည်းကောင်း၊ ရေဆိပ်မှ တက်သော် လည်းကောင်း ငါ၏ ကိုယ်ကို ဆင်မတို့သည် တိုးဝှေ့လျက်

မသွားကြကုန်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည် နှာမောင်းဖြင့် သစ်ခက်ကို ချိုး၍ သစ်ခက်ဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်လျက် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းကို မြှောက်ချီ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတပည့်တို့နှင့် ရောပြွမ်းလျက် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းအား “ငါသည်ကား ယခုအခါ ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတပည့်တို့နှင့် ရောပြွမ်းလျက် နေရ၏။ ငါသည် လူအပေါင်းမှ ဖဲခွါလျက် တစ်ယောက်တည်းနေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တောသစ်ပင်ရင်း တောင် ချောက် တောင်ခေါင်း သင်္ချိုင်း တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံဟူသော ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို မှီဝဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍ သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်သည် ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်သည် ဖြစ်၍သော် လည်းကောင်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော) လောက၌ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောမှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်သားမှုရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ပျံ့လွင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်မှု ‘ကုက္ကုစ္စ’ကို ပယ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်မှု ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်မှု ‘ကုက္ကုစ္စ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ ယုံမှားမှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို ပယ်၍ ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားမှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ကာ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းတည်း ဟူသော စိတ်ကို ကောင်းစွာ မြှောက်ချီ၏၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့။ တတိယစျာန်သို့။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းတည်း ဟူသော စိတ်ကို ကောင်းစွာ မြှောက်ချီ၏။ ရုပ်၌ မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (ပွားများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းတည်း ဟူသော စိတ်ကို ကောင်းစွာ မြှောက်ချီ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောသမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်၏၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဝမ်းမြောက်လေရကား နှာမောင်းတည်း ဟူသော စိတ်ကို ကောင်းစွာ မြှောက်ချီ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - တပုဿသုတ်

၄၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မလ္လတိုင်း ဥရုဝေလကပ္ပမည်သော မလ္လမင်းတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဥရုဝေလကပ္ပနိဂုံးသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏၊ ဥရုဝေလကပ္ပနိဂုံး၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ပြီးနောက် ဆွမ်းစားပြီး၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာအား "အာနန္ဒာ ငါသည် နေ့သန့်စင်ရန် အလို့ငှါ တောအုပ်သို့ ဝင်နေသမျှ ဤနေရာ၌ပင် နေဦးလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တောအုပ်အတွင်းသို့ သက်ဝင်တော်မူကာ သစ်ပင်ရင်း တစ်ခု၌ နေ့သန့်စင် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တပုဿသူကြွယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -အသျှင် ဘုရားအာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်တို့ကား ကာမဂုဏ် ခံစားသူ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်၌ နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်၌ ပျော်ပိုက်သူ လူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်ခံစားသူ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်၌ နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်၌ ပျော်ပိုက်သူ လူဖြစ်ကုန်သော ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' သည် ကမ်းပါးစောက် ကဲ့သို့ ထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား "ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုကုန်သော ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏" ဟု ကြားဖူးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ရဟန်းတို့၏ ထိုထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' သည် လူအများနှင့် မတူ (ထူးခြားပါ၏) ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရန် ဤစကား လက်ဆောင်ရှိပေပြီ၊ သူကြွယ် လာ,သွားကြစို့၊ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်အံ့၊ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်း အရာကို လျှောက်ကြကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူတိုင်း လိုက်နာကြကုန်အံ့ ဟု (ဆို၏)။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု တပုဿသူကြွယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် တပုဿသူကြွယ်နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - အသျှင်ဘုရား ဤတပုဿသူကြွယ်သည် "အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်တို့သည် ကာမဂုဏ် ခံစားသူ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်၌ နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်၌ ပျော်ပိုက်သူ လူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊ ကာမဂုဏ် ခံစားသူ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်သူ ကာမဂုဏ်၌ နှစ်ခြိုက်သူ ကာမဂုဏ်၌ ပျော်ပိုက်သူ လူဖြစ်ကြကုန်သော ထိုအကျွန်ုပ်တို့အား (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'သည် ကမ်းပါးစောက် ကဲ့သို့ ထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုကုန်သော ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏" ဟု ကြားဖူးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ရဟန်းတို့၏ ထိုထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ'သည် လူအများနှင့် မတူ (ထူးခြားပါ၏) ဟု ဤသို့ ဆိုပါ၏ ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုစကားသည် ဤသို့ဆိုတိုင်း မှန်ပေ၏၊ အာနန္ဒာ ထိုစကားသည် ဤသို့ဆိုတိုင်း မှန်ပေ ၏၊ အာနန္ဒာ သစ္စာလေးပါးကို မသိရသေးမီ ဘုရားလောင်းသာဖြစ်သော ငါ့အားလည်း "ထွက်မြောက်မှု

‘နေက္ခမ္မ’ သည် ကောင်း၏၊ ဆိတ်ငြိမ်မှုသည် ကောင်း၏” ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ဖူး၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌ မသက်ဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် (နီဝရဏတို့မှ) မကျွတ်လွတ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု အကြံ ဖြစ်ဖူး၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို မမြင်၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲစဖူး၊ ထို့ကြောင့် “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “အကယ်၍ ငါသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ ထို “တရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌ အကျိုးကို ရှု၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ ထို “တရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ ၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤပဌမ စျာန် ဝင်စား နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့ သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ချမ်းသာနေသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား ကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’တို့၏ ငြိမ်းခြင်း ကြောင့်။ပ။ ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်) ၌ မသက်ဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် (နီဝရဏတို့မှ) မကျွတ်လွတ်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ထိုတရား သည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်) ၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ဖူး၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’တို့၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ငါသည် ထိုအပြစ် ရှုခြင်းကိုလည်း မလေ့လာ၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်) ၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲရ။ ထို့ကြောင့် ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား အကယ်၍ ငါသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲရမူ ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်) ၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး ၌ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိရာ (ဒုတိယစျာန်)၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊

ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(ဒုတိယဈာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် နေရပါမူ သတိ,သမ္ပဇဉ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားရပါမူ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို ‘လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ’ ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ထိုငါ၏ စိတ်သည် “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုမြင်ကာ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်း ကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု အကြံဖြစ်ဖူး၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ၌ အပြစ်ကို မမြင်၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း ငါသည် မလေ့လာ၊ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်) ၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲရ၊ ထို့ကြောင့် “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ တတိယဈာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုင့ါအား “အကယ်၍ ငါသည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲရမူ ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်)၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ ၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ မရှိရာ (တတိယဈာန်)၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ကိုလည်း စက်ဆုပ်ခြင်း ကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(တတိယဈာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိ’ နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင် မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲမှု ‘ဒုက္ခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင် ဝမ်းမြောက်မှု ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာယာမှု ‘ဒေါမနဿ’တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည်

တတြိယဈာန်ဥပေက္ခာနှင့် သုခ၌ အပြစ်ကို မမြင်၊ ငါသည် ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ ငါသည် ချမ်းသာ မဟုတ် ဆင်းရဲမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်) ၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲရ၊ ထို့ကြောင့် ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်)၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “အကယ်၍ ငါသည် တတိယဈာန်ဥပေက္ခာနှင့် သုခ၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကို လည်း လေ့လာရမူ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်)၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို လည်း မှီဝဲရမူ ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲ မဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်) ၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသောအခါ၌ တတိယဈာန်ဥပေက္ခာ နှင့်သုခ၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်) ၌ အကျိုးကိုသိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်ရာ (စတုတ္ထဈာန်)၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ချမ်းသာမှု ‘သုခ’ ကိုလည်း။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(စတုတ္ထဈာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက် ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနတ္တ သညာ’တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရား သည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “ငါသည် ရုပ်တို့၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌လည်း အကျိုးကို မသိ၊ ငါသည် ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲ၊ ထို့ကြောင့် ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “အကယ် ၍ ငါသည် ရုပ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာ သော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ဝယ် ရုပ်တို့၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုး ကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု ‘ရူပသညာ’ တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု ‘နာနတ္တသညာ’တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား

ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ထိုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြား မရှိ' ဟု (ပွါးများ၍) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲ၊ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသောအခါ၌ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အပိုင်းအခြားမရှိ"ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ (ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာခြင်း ရှိသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား အာကာသာနဉ္စာယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ' ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း မမှီဝဲ။ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင် ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကို လေ့လာရမူ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကို မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာ တည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏" ဟု

အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါဝယ် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ 'တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ' ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရမှု ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း ငါသည် မမှီဝဲ။ ထို့ကြောင့် 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင် ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ 'ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏' ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ဝယ် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ်သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာနန္ဒာ ဤ (နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ဝင်စား) နေခြင်းဖြင့် နေသော ထိုငါ့အား အာကိဉ္စညာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသူအား ဆင်းရဲခြင်းသည် နာကျင်ရန် အလို့ငှါသာ ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုငါ့အား အာကိဉ္စညာယတနစျာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော မှတ်သားမှု နှလုံးသွင်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုငါ့အား နာကျင်မှု ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' သို့ ရောက်၍ နေရမှု ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏" ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' ၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ်မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာမတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား "ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတန

ဈာန်၌ အပြစ်ကို မရှု၊ ထိုအပြစ်ကိုလည်း မလေ့လာ၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ သမာပတ်’ ၌ အကျိုးကို မသိ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း ငါ မမှီဝဲရ။ ထို့ကြောင့် ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ ၌ မပြေးဝင် မကြည်လင် ကောင်းစွာ မတည် လွတ်လွတ် မသက်ဝင်။ အာနန္ဒာ ထိုငါ့အား “အကယ်၍ ငါသည် နေဝသညာနာသညာယတန ဈာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာရမူ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ သမာပတ်’ ၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲရမူ ‘ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏’ ဟု ရှုသော ငါ၏ စိတ်သည် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ ၌ ပြေးဝင်ရာ ကြည်လင်ရာ ကောင်းစွာတည်ရာ လွတ်လွတ် သက်ဝင်ရာသော အကြောင်းကား ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် တစ်ပါးသော အခါ၌ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌ အပြစ်ကို ရှု၍ ထိုအပြစ်ကိုလည်း လေ့လာ၏၊ ဉညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’၌ အကျိုးကို သိ၍ ထိုအကျိုးကိုလည်း မှီဝဲ၏။ အာနန္ဒာ “ထိုတရားသည် ငြိမ်သက်၏” ဟု ရှုသော ထိုငါ၏ စိတ်သည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ သမာပတ်’ ၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ လွတ်လွတ် သက်ဝင်၏။ အာနန္ဒာ ထိုငါသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓ သမာပတ်’ သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပညာဖြင့် ရှု၍ ငါ့အား အာသဝေါ တရားတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အာနန္ဒာ ငါသည် ဤအစဉ်အတိုင်း နေရသော သမာပတ်(ဈာန်) ကိုးမျိုးတို့ကို ဤသို့ အနုလုံ ပဋိလုံ ‘အပြန်အလှန်’ မဝင်စားနိုင်သေးသမျှ (ထိုဈာန်သမာပတ်မှ) မထနိုင်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ အတုမဲ့ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ‘အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်’ ကို ထိုးထွင်းသိပြီ ဟု ဝန်မခံခဲ့ပေ။ အာနန္ဒာ ငါသည် ဤအစဉ် အတိုင်း နေရသော သမာပတ် ကိုးမျိုးတို့ကို ဤသို့ အနုလုံ ပဋိလုံ ဝင်စားနိုင်သော အခါ၌မူကား ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ အတုမဲ့ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ‘အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်’ ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟု ဝန်ခံခဲ့၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ “ငါ၏ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) ဉာဏ်သည် မပျက်စီးနိုင်၊ ဤကား အဆုံးစွန်သော ဘဝပင်တည်း၊ ယခုအခါ (ဘဝ) သစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၁ - သမ္ဗာဓသုတ်

၄၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥဒါယီသည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော စကားကို လျှောက်၏ -

ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ပဉ္စာလစဏ္ဍနတ်သားသည် "တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူ၍ မြတ်တော်မူ သိတော်မူသော အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်ကို သိတော်မူပြီ၊ ကြီးကျယ်သော ပညာ ရှိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ ရောက်သော အခွင့် (နေရာ) ကို သိတော်မူ၏" -

ဟူသော ဤစကားကို ဆိုအပ်၏ ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် ကျဉ်းမြောင်းရာ ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အဘယ်ကို ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့်(နေရာ)ရသည် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်းဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် ဤကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကို ကျဉ်းမြောင်းရာ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိကုန် ကာမနှင့် စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ် ကုန်သော ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံ။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံ။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ရှိကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤကာမဂုဏ်ငါးမျိုးတို့ကို ကျဉ်းမြောင်းရာ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဌမဈာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုပဌမဈာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုပဌမဈာန်၌ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့သည် မချုပ်ကုန်သေး၊ ဤဝိတက် ဝိစာရမချုပ်ခြင်းသည်ကား ဤပဌမဈာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် ။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုတိယဈာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုဒုတိယဈာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုဒုတိယဈာန်၌ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' သည် မချုပ်သေး၊ ဤ(နှစ်သက်မှု'ပီတိ'မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤဒုတိယဈာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု တည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုတတိယဈာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည် သာတည်း။ ထိုတတိယဈာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုတတိယဈာန်၌ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာနှင့် ချမ်းသာမှု 'သုခ' သည် မချုပ်သေး၊ ဤ(တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာနှင့် ချမ်းသာမှုသုခ မချုပ်ခြင်း) သည်ကား ဤတတိယဈာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' သည် မချုပ်သေး၊ ဤ (ရုပ်၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု မချုပ်ခြင်း) သည်ကား ဤစတုတ္ထစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရုပ်၌ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ)ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင် အာရုံဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း)သည်ကား အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးအပိုင်း အခြားမရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ)ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ အဆုံးမရှိသော ဝိညာဏ် အာရုံ၌ ဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း) သည်ကား ဤဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (ပွါးများလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ ဟူသော အာရုံ၌ ဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း)သည်ကား ဤအာကိဉ္စညာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို ပရိယာယ်အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ ထိုနေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်၌လည်း ကျဉ်းမြောင်းမှု ရှိသည်သာတည်း။ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော အာရုံဖြစ်သော အမှတ်သညာသည် မချုပ်သေး၊ ဤ(မချုပ်ခြင်း) သည်ကား ဤနေဝသညာနာသညာယတနစျာန်၌ ကျဉ်းမြောင်းမှုတည်း။

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ပညာဖြင့်

မြင်၍ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကျဉ်းမြောင်းရာ၌ အခွင့် (နေရာ) ရခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၂ - ကာယသက္ခိသုတ်

၄၃။ "ငါ့သျှင် ကိုယ်တွေ့ရှိသူ ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်'ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် ကိုယ်တွေ့ရှိသူ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း" ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့် ထိုတည်ရာဖြစ်သော ပဌမစျာန်ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ထိုသူကို ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်' ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ (၁)

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ'တို့၏ ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် ။ပ။ ဒုတိယစျာန်။ တတိယစျာန်။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့် ထိုတည်ရာ ဖြစ်သော စတုတ္ထစျာန်ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့ ရှိသူ 'ကာယသက္ခိ ပုဂ္ဂိုလ်' ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ (၂-၄)

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရုပ်၌ မှတ်သားမှု 'ရူပသညာ' တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက် ခြင်းကြောင့် ထိပါးခြင်း၌ မှတ်သားမှု 'ပဋိဃသညာ'တို့၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အထူးထူး မှတ်သားမှု 'နာနတ္တသညာ' တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အပိုင်းအခြား မရှိ" ဟု (ပွါးများ လျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့် ထိုတည်ရာ ဖြစ် သော(စျာန်)ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်' ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ (၅-၈)

ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက် လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏။ အကြောင်းကြောင်းဖြင့် ထိုတည်ရာ (သမာပတ်) ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့ရှိသူ 'ကာယသက္ခိပုဂ္ဂိုလ်' ဟု မြတ်စွာ ဘုရားသည် ပရိယာယ် မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၉)

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၃ - ပညာဝိမုတ္တသုတ်

၄၄။ "ငါ့သျှင် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပညာဖြင့်လည်း ထိုပဌမဈာန်ကို သိ၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ပညာဖြင့်လည်း ထို(သမာပတ်)ကို သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သူဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၄ - ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသုတ်

၄၅။ "ငါ့သျှင် နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွတ်မြောက်သူ နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွတ်မြောက်သူ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့်လည်း ထိုတည်ရာ ပဌမဈာန်ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ ပညာဖြင့်လည်း ထိုပဌမဈာန်ကို သိ၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်' သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ အကြောင်းကြောင်းအားဖြင့်လည်း ထိုတည်ရာ (သမာပတ်)ကို ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေ၏၊ ပညာဖြင့်လည်း ထိုသမာပတ်ကို သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း နှစ်ပါးစုံဖြင့် လွတ်မြောက်သူ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၅ - သန္ဒိဋ္ဌိကဓမ္မသုတ်

၄၆။ “ငါ့သျှင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရား ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရား” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရား ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရား ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် မဟုတ်(မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၆ - သန္ဒိဋ္ဌိကနိဗ္ဗာနသုတ်

၄၇။ “ငါ့သျှင် ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန် ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ကိုယ်တွေ့ နိဗ္ဗာန် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန် ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ကိုယ်တွေ့နိဗ္ဗာန် ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၇ - နိဗ္ဗာနသုတ်

၄၈။ "ငါ့သျှင် နိဗ္ဗာန် နိဗ္ဗာန်" ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၈ - ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

၄၉။ "ငါ့သျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပရိနိဗ္ဗာန်" ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၉ - တဒင်္ဂနိဗ္ဗာနသုတ်

၅၀။ "ငါ့သျှင် တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန် တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်" ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - သာမညဝဂ် ===

၁၀ - ဒိဋ္ဌဓမ္မာနိဗ္ဗာနသုတ်

၅၁။ “ငါ့သျှင် မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန်” ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန် ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း မျက်မှောက်နိဗ္ဗာန် ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏။

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၆) ၁ - ခေမဝဂ် ===

၁ - ခေမသုတ်

၅၂။ "ငါ့သျှင် ဘေးမရှိရာ ဘေးမရှိရာ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် ဘေးမရှိရာ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ဘေးမရှိရာဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း ဘေးမရှိရာ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ်မဟုတ် (မုချ)အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ခေမဝဂ် ===

၂ - ခေမပ္ပတ္တသုတ်

၅၃။ "ငါ့သျှင် ဘေး မရှိရာသို့ ရောက်သူ ဘေး မရှိရာသို့ ရောက်သူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - အမတသုတ်

၅၄။ "ငါ့သျှင် အမြိုက် 'အမတ' အမြိုက် 'အမတ' " ဟု ဆိုအပ်၏။

တတိယသုတ်။

=== (၆) ၁ - ခေမဝဂ် ===

၄ - အမတပ္ပတ္တသုတ်

၅၅။ “ငါ့သျှင် အမြိုက် ‘အမတ’ သို့ ရောက်သူ အမြိုက် ‘အမတ’ သို့ ရောက်သူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - အဘယသုတ်

၅၆။ “ငါ့သျှင် ဘေးကင်းရာ ဘေးကင်းရာ” ဟု ဆိုအပ်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - အဘယပ္ပတ္တသုတ်

၅၇။ “ငါ့သျှင် ဘေးကင်းရာသို့ ရောက်သူ ဘေးကင်းရာသို့ ရောက်သူ” ဟု ဆိုအပ်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - ပဿဒ္ဓိသုတ်

၅၈။ “ငါ့သျှင် ငြိမ်းအေးမှု ငြိမ်းအေးမှု” ဟု ဆိုအပ်၏။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - အနုပုဗ္ဗပဿဒ္ဓိသုတ်

၅၉။ “ငါ့သျှင် အစဉ်အတိုင်း ငြိမ်းအေးမှု အစဉ်အတိုင်း ငြိမ်းအေးမှု” ဟု ဆိုအပ်၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ခေမဝဂ် ===

၉ - နိရောဓသုတ်

၆၀။ "ငါ့သျှင် ချုပ်ရာ ချုပ်ရာ" ဟု ဆိုအပ်၏။ပ။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ခေမဝဂ် ===

၁၀ - အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ်

၆၁။ "ငါ့သျှင် အစဉ်အတိုင်းချုပ်ရာ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ရာ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်မျှဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ရာ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ရာ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင် နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန် ကို လုံးဝ လွန်မြောက်လျက် သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူအား ပညာဖြင့် မြင်၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤမျှဖြင့်လည်း အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ရာ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိယာယ် မဟုတ် (မုချ) အားဖြင့် ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ခေမဝဂ် ===

၁၁ - အဘဗ္ဗသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ တရားကိုးမျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - တပ်မက်မှု 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'၊ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု 'မက္ခ'၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု 'ပဠာသ'၊ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'၊ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကိုးမျိုးတို့ကို မပယ်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ဤတရားကိုးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏။ အဘယ်ကိုးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'၊ အမျက်ထွက်မှု 'ကောဓ'၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု 'ဥပနာဟ'၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု 'မက္ခ'၊ ဂုဏ်ပြိုင်မှု 'ပဠာသ'၊ ငြူစူမှု 'ဣဿာ'၊ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားကိုးမျိုးတို့ကို ပယ်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ခေမဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၁ - သိက္ခာဒုဗ္ဗလျသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့ကား ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ အရှင် မပေးသည်ကို ယူခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်း ဟု ရှုကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်', အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ သဘော(တရား)တို့၌ သဘော(တရား)ဟု ရှုကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်', အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၂ - နီဝရဏသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ကာမဂုဏ်တို့၌ လိုချင်မှု အပိတ်အပင် 'ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ'၊ သူတစ်ပါး အကျိုးမဲ့ ကြံစည်မှု အပိတ်အပင် 'ဗျာပါဒနီဝရဏ'၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု အပိတ်အပင် 'ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏ'၊ ပျံ့လွင့်မှု နောင်တတတဖန် ပူပန်မှု အပိတ်အပင် 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စနီဝရဏ'၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်မှု အပိတ်အပင် 'ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ငါးမျိုးတို့ကိုပယ်ရန် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ -ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု ရှုကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်', အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ သဘော(တရား)တို့၌ သဘော (တရား) ဟု ရှုကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်', အောက်မေ့မှု 'သတိ' ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၃ - ကာမဂုဏသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံတို့ လည်းကောင်း။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော သဒ္ဒါရုံတို့ လည်းကောင်း။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဂန္ဓာရုံတို့ လည်းကောင်း။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ရသာရုံတို့ လည်းကောင်း။ အလိုရှိအပ်ကုန် နှစ်သက်အပ်ကုန် နှလုံးကို ပွါးစေတတ်ကုန် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိကုန် ကာမနှင့်စပ်ကုန် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ လည်းကောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကာမဂုဏ် ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၄ - ဥပါဒါနက္ခန္ဓသုတ်

၆၆။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၅ - ဩရမ္ဘာဂိယသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါး၀ ကိုယ်ကာယ၌ အယူမှားမှု 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ'၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'၊ နွား ခွေး အလေ့အကျင့်စသည်ကို ကိလေသာ စင်ကြယ်ကြောင်း အကျင့်ကောင်း ဟု မှားယွင်းစွာ စွဲယူသုံးသပ်မှု 'သီလဗ္ဗတပရာမာသ'၊ ကာမကို လိုချင်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ'၊ သူတစ်ပါး အကျိုးမဲ့ကို ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၆ - ဂတိသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ'တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငရဲ ဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၊ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံတို့တည်း။

ဤသည်တို့ကား လားရာ 'ဂတိ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလားရာ 'ဂတိ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၇ - မစ္ဆရိယသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ'တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - နေရာ၌ ဝန်တိုမှု 'အာဝါသမစ္ဆရိယ'၊ အမျိုး၌ ဝန်တိုမှု 'ကုလမစ္ဆရိယ'၊ လာဘ်၌ ဝန်တိုမှု 'လာဘမစ္ဆရိယ'၊ အဆင်း၌ ဝန်တိုမှု 'ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ'၊ ပရိယတ်တရား၌ ဝန်တိုမှု 'ဓမ္မမစ္ဆရိယ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၈ - ဥဒ္ဒံဘာဂိယသုတ်

၇၀။ ရဟန်းတို့ အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရူပဘုံ၌ တပ်မက်မှု 'ရူပရာဂ'၊ အရူပဘုံ၌ တပ်မက်မှု 'အရူပရာဂ'၊ အထင်ကြီးမှု 'မာန'၊ ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ'၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၉ - စေတောခီလသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော ယုံမှား၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ မယုံကြည်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ ယုံမှားသော တွေးတော ယုံမှားသော မဆုံးဖြတ်နိုင်သော မယုံကြည် နိုင်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်သော ရဟန်း၏ ဤစိတ် မညွတ်ခြင်းသည် ပဌမ စိတ်၏ ငြောင့်တံသင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် တရားတော်၌ ယုံမှား၏။ပ။ သံဃာတော်၌ ယုံမှား၏။ပ။ အကျင့် 'သိက္ခာ၌' ယုံမှား၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ထိပါးသော စိတ်ရှိ၏၊ ငြောင့်တံသင်း သဖွယ်ဖြစ်သည့် ဒေါသရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော ထိပါးသော စိတ်ရှိသော ငြောင့်တံသင်း သဖွယ်ဖြစ် သည့် ဒေါသ ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ် ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ် ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်သော ရဟန်း၏ ဤစိတ် မညွတ်ခြင်းသည် ပဉ္စမစိတ်၏ ငြောင့်တံသင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ်၏ ဤငြောင့်တံသင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန်။ပ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ===

၁၀ - စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ စိတ်ကို ဖွဲ့တတ်သော တရားတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှု ရှိ၏၊ မကင်းသော အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်ခင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော ပူလောင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော စွဲမက်မှုရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏၊ မကင်းသော အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ မကင်းသော ချစ်ခင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော မွတ်သိပ်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော ပူလောင်မှုရှိ၏၊ မကင်းသော စွဲမက်မှုရှိ၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုရန် အဖန်ဖန် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် ဆောက်တည်ရန် မညွတ်။ အကြင် ရဟန်း၏ စိတ်သည် လုံ့လပြုရန် အဖန်ဖန် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် ဆောက်တည်ရန် မညွတ်။ ထိုရဟန်း၏ ဤစိတ် မညွတ်ခြင်းသည် ပဌမစိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ကိုယ်၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏။ပ။

ရုပ်၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှုရှိ၏။ပ။

အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ အိပ်မှုချမ်းသာ တပြောင်းပြန်ပြန် လူးလဲမှု ချမ်းသာ ငိုက်မျဉ်းမှု ချမ်းသာကို အားထုတ်၍ နေ၏။ပ။

“ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းမူလည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားမူလည်း ဖြစ်ရလို၏” ဟု တစ်ပါးပါးသော နတ်၏ အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည် “ငါသည် ဤသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းမူလည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားမူလည်း ဖြစ်ရလို၏” ဟု တစ်ပါးပါးသော နတ်အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်။ ဤသို့ အားထုတ်ရန် အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ရန် မပြတ် အားထုတ်ရန် လွန်စွာ အားထုတ်ရန် မညွတ်သော ရဟန်း၏ ဤစိတ် မညွတ်ခြင်းသည် ပဉ္စမစိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤစိတ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်း ဟု ရှုလေ့ရှိကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’, အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ သဘော (တရား)တို့၌ သဘော(တရား)ဟု ရှုလေ့ရှိကာ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ‘သမ္ပဇဉ်’, အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိ၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် သတိပဋ္ဌာနဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - သမ္မပ္ပဓာနဝဂ် ===

၁ - သိက္ခာသုတ်

၇၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည် သေရက်သောက်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အကျင့် 'သိက္ခာ' ၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ကောင်းစွာ အားထုတ်မှု 'သမ္မပ္ပဓာန်' လေးပါးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မဖြစ်စိမ့်သောငှါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လ ပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်စိမ့်သောငှါ မပျောက်စိမ့်သောငှါ လွန်စွာ ဖြစ်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ ပွါးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၇၄-၈၁။ [သတိပဋ္ဌာနဝဂ်၌ကဲ့သို့ သမ္မပ္ပဓာန် အစွမ်းဖြင့် ချဲ့အပ်၏]။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - သမ္မပ္ပဓာနဝဂ် ===

၁၀ - စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှု ရှိ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စိမ့်သော ငှါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် အလို့ငှါ။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်စိမ့်သောငှါ။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်စိမ့်သောငှါ မပျောက်စိမ့်သောငှါ လွန်စွာ ဖြစ်စေခြင်းငှါ ပြန့်ပြောစေခြင်းငှါ ပွါးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ အလိုကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယကို ဖြစ်စေ၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ် အနှောင်အဖွဲ့တရား ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤသမ္မပ္ပဓာန်လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် သမ္မပ္ပဓာနဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ် ===

၁ - သိက္ခာသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ - သူ့အသက်သတ်ခြင်း။ပ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည် သေရက်ကို သောက်ခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အကျင့် 'သိက္ခာ'၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် သိက္ခာ၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြုလိုမှု ဆန္ဒလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု သမာဓိ, ပြင်းစွာ အားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏။ အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ'လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိ။ စိတ်လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိ။ ပညာလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိ, ပြင်းစွာ အားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့် 'သိက္ခာ' ၏ အားနည်းကြောင်း ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

၈၄-၉၁။ [သတိပဋ္ဌာနဝဂ်၌ကဲ့သို့ ဣဒ္ဓိပါဒ်အစွမ်းဖြင့် ချဲ့အပ်၏]။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ် ===

၁၀ - စေတသောဝိနိဗန္ဓသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ စိတ်အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မကင်းသော တပ်စွန်းမှု ရှိ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ်အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြုလိုမှု ဆန္ဒလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော တည်ကြည်မှု သမာဓိ, ပြင်းစွာ အားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏။ အားထုတ်မှု ဝီရိယလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိ။ စိတ်လျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိ။ ပညာလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သမာဓိ ပြင်းစွာ အားထုတ်မှု ပဓာနသင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤစိတ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဤဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက်ဣဒ္ဓိပါဒဝဂ် ပြီး၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး၊ ထို့ပြင် သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ထို့အတူ ယှဉ်စပ်ရာ၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - ရာဂပေယျာလ ===

၉၃။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ် ကိုးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ - မတင့်တယ် ဟူသော အမှတ် ‘အသုဘသညာ’၊ သေခြင်း၌ ဖြစ်သော အမှတ် ‘မရဏသညာ’၊ အာဟာရ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် အမှတ် ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’၊ လောက အားလုံး၌ မမွေ့လျော်ဖွယ် ဟူသော အမှတ် ‘သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညာ’၊ မမြဲ ဟူသော အမှတ် ‘အနိစ္စသညာ’၊ မမြဲရာ၌ ဆင်းရဲ ဟူသော အမှတ် ‘အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ’၊ ဆင်းရဲရာ၌ အစိုးမရ ဟူသော အမှတ် ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’၊ ပယ်ခြင်း၌ အမှတ် ‘ပဟာနသညာ’၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်း အမှတ် ‘ဝိရာဂသညာ’ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ (၁)

၉၄။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏။ အဘယ် ကိုးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ - ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်၊ နေဝသညာနာသညာ ယတနစျာန်၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၂)

၉၅-၁၁၂။ ရဟန်းတို့ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကို ပိုင်းခြားသိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ပ။ ပယ်ရန် ။ပ။ ကုန်ခန်းရန်။ပ။ ပျက်စီးရန်။ပ။ ကင်းပြတ်ရန်။ပ။ ချုပ်ရန်။ပ။ စွန့်ရန်။ပ။ တစ်ဖန် စွန့်ရန် ဤတရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၃-၂၀)

၁၁၃-၄၃၂။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ ကို။ပ။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို။ အမျက်ထွက်မှု ‘ကောဓ’ ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု ‘ဥပနာဟ’ကို။ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု ‘မက္ခ’ကို။ အပြိုင်ပြုမှု ‘ပဠာသ’ကို။ ငြူစူမှု ‘ဣဿာ’ ကို။ ဝန်တိုမှု ‘မစ္ဆရိယ’ကို။ လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ကို။ စဉ်းလဲမှု ‘သာဌေယျ’ကို။ ခက်ထန်မှု ‘ထမ္ဘ’ကို။ ခြုတ်ခြယ်မှု ‘သာရမ္ဘ’ကို။ ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ ကို။ အလွန် ထောင်လွှားမှု ‘အတိမာန’ကို။ ယစ်မူးမှု ‘မဒ’ ကို။ မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ ကင်းပြတ်ရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရား ကိုးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂၁-၃၄၀)

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

နဝကနိပါတ် ပြီး၏။